

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ФІНАНСІВ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ ТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«АУДИТ»**

**(ДЛЯ СТУДЕНТІВ ОПП «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ» ОС «БАКАЛАВР»
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 071 «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»
УСІХ ФОРМ НАВЧАННЯ)**

КИЇВ - 2024

УДК 378.147: 657.6 (072)

Горбашевська М.О, Шендригоренко М.Т., Шевченко Л.Я. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Аудит» (для студентів ОПП «Облік і оподаткування» ОС «Бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» усіх форм навчання). Київ: МДУ, 2024. 80 с.

Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Аудит» призначені для здобувачів вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» усіх форм навчання. Навчальна дисципліна є обов'язковою для здобувачів вищої освіти зазначеного фаху і передбачає вивчення теоретичних основ аудиту та здійснення аудиторської діяльності.

Методичні рекомендації містять інформацію щодо змісту модулів та тем навчальної дисципліни, планів семінарських занять, завдань для самостійної роботи здобувачів вищої освіти, індивідуального завдання, тестів за змістом тем, контрольних питань, критеріїв оцінювання, літератури. Методичні рекомендації складено на підставі відповідних нормативних вимог Міністерства освіти і науки України.

Укладачі: М.О. Горбашевська, к.е.н., доцент, М.Т. Шендригоренко, к.е.н., доцент, Л.Я. Шевченко, к.е.н., доцент.

Відповідальний за випуск: М.Т. Шендригоренко, к.е.н., доцент.

Рецензенти: В.С. Коверза, к.е.н., доцент кафедри менеджменту та фінансів
Маріупольського державного університету
В.А. Шепелюк, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку,
оподаткування, публічного управління та адміністрування
Криворізького національного університету

Обговорено на засіданні кафедри менеджменту та фінансів Маріупольського державного університету (протокол № 12 від 21.03.2024)

Обговорено на засіданні РЯВО навчально-наукового інституту управління Маріупольського державного університету (протокол № 6 від 27.03.2024)

© Горбашевська М.О., Шендригоренко М.Т.,
Шевченко Л.Я., 2024 рік
© Київ, МДУ, 2024 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ЧАСТИНА 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	12
Змістовий модуль 1. Сутність аудиту, регулювання аудиторської діяльності та планування аудиту фінансової звітності.....	12
Змістовий модуль 2. Аудит фінансової звітності та порядок узагальнення результатів аудиту і надання аудиторських послуг.....	20
ЧАСТИНА 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	37
Змістовий модуль 1. Сутність аудиту, регулювання аудиторської діяльності та планування аудиту фінансової звітності.....	37
Змістовий модуль 2. Аудит фінансової звітності та порядок узагальнення результатів аудиту і надання аудиторських послуг.....	50
ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ.....	61
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ.....	65
КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ.....	74
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	76
ЛІТЕРАТУРА	79

ВСТУП

Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Аудит» призначені для здобувачів вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» усіх форм навчання. Навчальна дисципліна є обов'язковою для здобувачів вищої освіти зазначеного фаху.

Аудит фінансової звітності - аудиторська послуга з перевірки даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності та/або консолідованої фінансової звітності юридичної особи або представництва іноземного суб'єкта господарювання, або іншого суб'єкта, який подає фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність групи, з метою висловлення незалежної думки аудитора про її відповідність в усіх суттєвих аспектах вимогам національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів фінансової звітності або іншим вимогам.

Наразі поширення процесу залучення іноземних інвестицій в економіку та пошук суб'єктами господарювання напрямів покращення фінансового стану потребує створення оптимальних умов для формування професійних здібностей фахівців з обліку і оподаткування на рівні міжнародних вимог, забезпечення їх конкурентоспроможності на ринку праці.

Мета навчальної дисципліни «Аудит»: формування професійних компетентностей щодо організації аудиту і його методології, практичних навичок здійснення перевірок аудиторами фінансово – господарської діяльності підприємств, організацій, установ.

Завдання дисципліни – ознайомлення здобувачів вищої освіти з теоретичними основами аудиту; формування уявлення про регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення; ознайомлення здобувачів вищої освіти з методами аудиту фінансової звітності та критеріями її оцінювання; формування уявлення про аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю; розкриття етапів планування аудиту; ознайомлення здобувачів вищої освіти з аудиторськими доказами та робочими документи аудитора; формування навичок організації та проведення аудиту фінансової звітності; формування уявлення про підсумкові документи за результатами аудиту; розкриття послідовності проведення підсумкового контролю; формування уявлення про реалізацію матеріалів аудиту; ознайомлення здобувачів вищої освіти з аудиторськими послугами та видами.

Предметом вивчення дисципліни є теоретичні засади, основи методики та організації аудиту, аудиторських послуг та інших видів контролю фінансово-господарської діяльності, прикладне їх застосування.

Зміст навчальної дисципліни розкривається в таких темах:

- Тема 1. Сутність і предмет аудиту.
- Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення.
- Тема 3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання.
- Тема 4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю.
- Тема 5. Планування аудиту.
- Тема 6. Аудиторські докази та робочі документи аудитора.
- Тема 7. Аудит фінансової звітності.
- Тема 8. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи.
- Тема 9. Підсумковий контроль.
- Тема 10. Реалізація матеріалів аудиту.
- Тема 11. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види.

Важливо, щоб здобувачі вищої освіти усвідомили диференційний підхід до вивчення окремих понять і процесів, досягнувши глобальне бачення сфери діяльності, забезпечивши встановлення свідомих, упорядкованих зв'язків з іншими курсами, що вивчались або вивчаються.

Методичні рекомендації підготовлено з урахуванням знання здобувачами вищої освіти базових положень таких навчальних дисциплін: «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Бухгалтерський облік», «Аналіз господарської діяльності», «Фінансовий облік». Водночас вони слугують основою для вивчення дисциплін: «Ревізія і контроль», «Облік і звітність в оподаткуванні», «Стандарти бухгалтерського обліку та звітність підприємств», «Управлінський облік», «Аудит, ревізія і контроль».

Навчальна дисципліна «Аудит» спрямована на опанування наступних **компетентностей**:

інтегральної:

– здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

загальних:

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК01);
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК02);
- здатність працювати в команді (ЗК03);
- здатність працювати автономно (ЗК04);
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК06);
- здатність бути критичним та самокритичним (ЗК07);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК08);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК09);
- навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій (ЗК11);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК12);
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК13);
- здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК14).

фахових:

- використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв’язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування (СК02);
- застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості (СК07);
- ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб’єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів (СК08)
- демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави (СК11).

Навчальна дисципліна використовується для формування наступних **програмних результатів навчання**, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» у Маріупольському державному університеті:

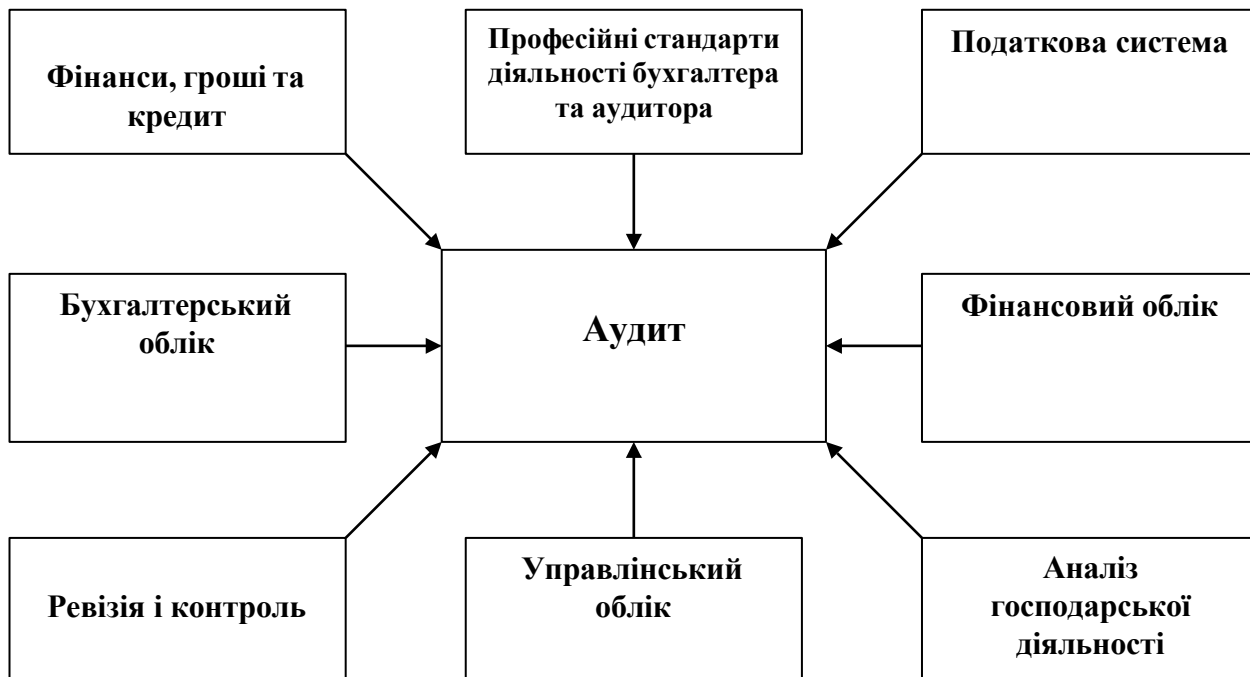
- визначати сутність об’єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності (ПР 03);
- володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств (ПР 05);

– розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно - правових форм господарювання та видів економічної діяльності (ПР 06);

– розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури (ПР10);

– застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп’ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування (ПР12).

Зв’язок курсу з іншими навчальними дисциплінами:

ЧАСТИНА 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Обов'язкова з циклу дисциплін професійної підготовки	
Семестрових модулів – 3	ОП «Облік і оподаткування» Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Індивідуальне завдання: наукова доповідь з формування тез на конференцію та виконання ситуаційних завдань з аудиту		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		6-й	6-й
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних: – 3 самостійної роботи здобувача: – 5	Рівень вищої освіти: «Бакалавр»	Лекції	
		24 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	12 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		64 год.	88 год.
		Індивідуальні завдання:	
		8 год	8 год
		Вид контролю:	
		екзамен	

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання - 40 %/60 %

для заочної форми навчання - 20 % / 80 %

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Сутність аудиту, регулювання аудиторської діяльності та планування аудиту фінансової звітності												
Тема 1. Сутність і предмет аудиту	6	2	2			2	6	2				4
Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення	6	2	2			2	6		2			4
Тема 3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання	6	2	2			2	6	2				4
Тема 4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю	6	2	2			2	6		2			4
Тема 5. Планування аудиту	6	2	2			2	6	2				4
Разом за змістовим модулем 1	30	10	10			10	30	6	4			20
Змістовий модуль 2. Аудит фінансової звітності та порядок узагальнення результатів аудиту і надання аудиторських послуг												
Тема 1. Аудиторські докази та робочі документи аудитора	12	2	2			8	12	2				10
Тема 2. Аудит фінансової звітності	12	2	2			8	12		2			10
Тема 3. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи	12	2	2			8	12	2				10
Тема 4. Підсумковий контроль	12	2	2			8	12		2			10
Тема 5. Реалізація матеріалів аудиту	12	2	2			8	12	2				10
Тема 6. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види	22	4	4			14	22		4			18
Разом за змістовим модулем 2	82	14	14			54	82	6	8			68
Усього годин												
Модуль 2												
ІЗ					8						8	
Усього годин	120	24	24		8	64	120	12	12		8	88

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СУТНІСТЬ АУДИТУ, РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПЛАНУВАННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Тема 1. Сутність і предмет аудиту

Виникнення аудиту та розвиток аудиторської діяльності. Поняття про аудиторську діяльність та її складові. Класифікація аудиту за певними ознаками та її практичне застосування. Предмет та об'єкти аудиту. Відмінності аудиту від ревізії фінансово-господарської діяльності підприємства.

Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення

Управління аудиторською діяльністю в Україні. Правове регулювання аудиторської діяльності. Організація аудиторської діяльності. Аудитор, його статус і сертифікація.

Тема 3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання

Метод аудиторської діяльності. Ознаки та критерії оцінювання фінансової звітності.

Вибір методів і прийомів аудиторської перевірки.

Тема 4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю

Поняття про аудиторський ризик та його складові. Модель аудиторського ризику та використання її на практиці. Поняття про суттєвість та її оцінювання. Обман та помилка: визначення та фактори, що їх зумовлюють. Вивчення та оцінювання системи внутрішнього контролю. Комп'ютерне шахрайство: визначення та ознаки.

Тема 5. Планування аудиту

Процес проведення аудиту та його стадії. Клієнти аудиторських фірм і критерії їхнього вибору. Планування аудиторської перевірки. Аудиторські процедури, їх призначення та види. Планування аудиту в комп'ютерному середовищі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. АУДИТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ПОРЯДОК УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АУДИТУ І НАДАННЯ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ

Тема 1. Аудиторські докази та робочі документи аудитора

Аудиторські докази та їх види. Прийоми і процедури отримання аудиторських доказів. Використання роботи інших фахівців. Поняття про робочі документи аудитора та їх класифікації. Порядок зберігання і використання робочих документів аудитора.

Тема 2. Аудит фінансової звітності

Якісні характеристики фінансової звітності та її користувачі. Основні процедури та методика перевірки обліку та фінансової звітності. Методика дослідження форм фінансової звітності. Аудит облікової політики. Аналіз стану та результатів діяльності підприємства при проведенні аудиту.

Тема 3. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи

Структура аудиторського звіту та загальні вимоги до нього. Порядок складання та подання аудиторського звіту. Інші підсумкові документи за наслідками аудиту.

Тема 4. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль в аудиті. Контроль якості аудиторських послуг. Події після дати балансу. Зміст та характеристика основних вимог П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах».

Тема 5. Реалізація матеріалів аудиту

Аналіз та оцінка матеріалів аудиту. Форми реалізації матеріалів аудиторської перевірки діяльності суб'єкта господарювання. Рішення користувачів звітності за результатами аудиту. Відповідальність суб'єктів аудиторської діяльності.

Тема 6. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види

Поняття про послуги аудиторських фірм. Види аудиторських послуг.
Характеристика супутніх та інших послуг.

**Теми семінарських /практичних занять для здобувачів вищої освіти денної форми
навчання**

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Сутність аудиту, регулювання аудиторської діяльності та планування аудиту фінансової звітності		
1	Семінар – дискусія Виникнення аудиту та розвиток аудиторської діяльності.	2
2	Семінар запитань і відповідей Управління аудиторською діяльністю в Україні.	2
3	Семінар з виконанням практичних завдань Критерії оцінювання фінансової звітності та вибір методів й прийомів аудиторської перевірки	2
4	Семінар з виконанням практичних завдань Аудиторський ризик та суттєвість в аудиті.	2
5	Семінар з виконанням практичних завдань Планування аудиторської перевірки	2
Змістовий модуль 2. Аудит фінансової звітності та порядок узагальнення результатів аудиту і надання аудиторських послуг		
6	Семінар з виконанням практичних завдань Аудиторські докази та порядок складання робочих документів аудитором	2
7	Семінар з виконанням практичних завдань Методика аудиту фінансової звітності підприємства.	2
8	Семінар виконанням практичних завдань Порядок складання та подання аудиторського звіту.	2
9	Семінар запитань і відповідей Події після дати балансу.	2
10	Семінар запитань і відповідей Рішення користувачів звітності за результатами аудиту.	2
11	Семінар - дискусія Види аудиторських послуг	2
12	Семінар - дискусія Порядок надання послуг аудиторами (аудиторськими фірмами).	2
Всього		24

Теми семінарських /практичних занять для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Сутність аудиту, регулювання аудиторської діяльності та планування аудиту фінансової звітності		
1	Семінар запитань і відповідей Незалежний вид контролю: становлення та розвиток в Україні.	2
2	Семінар з виконанням практичних завдань Організація аудиторської перевірки фінансової звітності підприємства.	2
Змістовий модуль 2. Аудит фінансової звітності та порядок узагальнення результатів аудиту і надання аудиторських послуг		
3	Семінар з виконанням практичних завдань Методика аудиту фінансової звітності підприємства.	2
4	Семінар з виконанням практичних завдань Порядок узагальнення результатів аудиту і надання аудиторських послуг	2
5	Семінар - дискусія Узагальнення матеріалів аудиту та види аудиторських послуг	2
6	Семінар - дискусія Порядок надання послуг аудиторами (аудиторськими фірмами).	2
Всього		12

ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СУТНІСТЬ АУДИТУ, РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПЛАНУВАННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Тема 1. Сутність і предмет аудиту

Семінар 1 «Виникнення аудиту та розвиток аудиторської діяльності» *Семінар – дискусія*

План заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Виникнення аудиту та розвиток аудиторської діяльності.
2. Поняття про аудиторську діяльність та її складові.
3. Класифікація аудиту за певними ознаками та її практичне застосування.
4. Предмет та об'єкти аудиту.
5. Відмінності аудиту від ревізії фінансово-господарської діяльності підприємства.

2. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

Теми доповідей – презентацій (здобувачі вищої освіти обирають одну тему і готують міні – доповідь (3 - 4 сторінки) та презентацію до неї):

1. Причини появи аудиту в Україні та перспективи розвитку.
2. Обов'язки аудиторів: законодавче регулювання та практичне дотримання.
3. Організація аудиторської діяльності в Україні та в зарубіжних країнах.
4. Визначення головної мети аудиту та його завдань.
5. Характеристика користувачів результатів аудиту.
6. Класифікаційні ознаки аудиту.
7. Постулати аудиту.
8. Принципові відмінності між аудитом і судово - бухгалтерською експертизою.
9. Характеристика основних статей Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення

Семінар 2 «Управління аудиторською діяльністю в Україні» *Семінар запитань і відповідей*

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Управління аудиторською діяльністю в Україні.
2. Правове регулювання аудиторської діяльності.
3. Організація аудиторської діяльності.
4. Аудитор, його статус і сертифікація.
5. Застосування комп'ютерних технологій в аудиті.

2. *Понятійний диктант.*

Тема 3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання

Семінар 3 «Критерії оцінювання фінансової звітності та вибір методів й прийомів аудиторської перевірки» Семінар з виконанням практичних завдань

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Метод аудиторської діяльності.
2. Ознаки та критерії оцінювання фінансової звітності.
3. Вибір методів аудиторської перевірки.
4. Прийоми аудиторської перевірки.

2. Виконання практичних завдань:

1. Розглянути наведені ситуації та визначити, за допомогою якого методу аудиту можна встановити факт порушення.

Ситуація 1. Паливно-мастильні матеріали, що надійшли від постачальника, не оприбутковані в обліку.

Ситуація 2. Відображена фіктивна сума авансу постачальнику.

Ситуація 3. Показники рентабельності підприємства набагато нижчі, ніж середній показник по галузі.

Ситуація 4. У всіх видаткових касових ордерах відсутнє санкціонування видачі готівки керівником.

Ситуація 5. У розрахунково-платіжній відомості неправильно визначено суму утримань податку з доходів фізичних осіб.

Ситуація 6. Придбаний малоцінний необоротний актив відображений у складі основних засобів.

Ситуація 7. Виявлено безпідставне отримання страхового відшкодування вартості загиблених посівів озимих зернових культур.

Ситуація 8. В акті на списання матеріальних цінностей завищено витрати фарби на малярні роботи.

Ситуація 9. Виявлено відсутність Головної книги на підприємстві.

Ситуація 10. У складі активів підприємства облікована дебіторська заборгованість не визнана покупцем.

2. За наведеними ситуаціями встановити порушення, їх наслідки та методи виявлення:

Ситуація 1. Врегулювання інвентаризаційних різниць здійснювалося без оформлення протоколу рішення інвентаризаційної комісії. Головний бухгалтер за вказівкою директора списав з підзвіту кладівника Клименко І.І. нестачу різних цінностей як склобій при транспортуванні на підставі службової записки головного бухгалтера. Нестачу віднесено на загальноновиробничі витрати.

Ситуація 2. В листопаді поточного року відповідно до розпорядження головного бухгалтера списана дебіторська заборгованість, що виникла 2 роки тому та не підтверджена актом звірки у сумі 13600 грн.

3. У вигляді таблиці вказати загальнонаукові методи:

Таблиця 1 – Загальнонаукові методи дослідження економічної інформації

№ з/п	Загальнонаукові методи дослідження економічної інформації	Характеристика методу

4. У вигляді таблиці вказати специфічні (спеціальні) методи дослідження економічної інформації:

Таблиця 1 – Специфічні методи дослідження економічної інформації

№ з/п	Специфічні методи дослідження економічної інформації	Характеристика методу

5. Розмаїття думок зарубіжних аудиторів щодо спрямованості перевірки та оцінки фінансової звітності можна згрупувати за:

- критеріями (М. Бак, Е. Д. Де-Бруін, С. Терлі, Великобританія);
- завданнями (Шотландський Інститут чартерних бухгалтерів);
- напрямками (аудиторська фірма "Мазар", Франція);
- вимогами (аудиторська фірма KPMG, Німеччина);
- передумовами і напрямками (Дж. Робертсон, США);
- підходами (Рой Додж, Великобританія).

Надати характеристику вказаним позиціям науковців і практиків.

6. Заповнити таблицю:

Таблиця 1 - Ознаки аудиторського оцінювання

№ з/п	Ознака	Характеристика
1	Критерії	
2	Завдання	
3	Напрями	
4	Вимоги	
5	Передумови	
6	Підходи	

7. Навести п'ять практичних прикладів використання методів опитування та інспекції.

8. Заповнити таблицю:

Таблиця 1 – Методи аудиторського контролю

№ з/п	Назва методу аудиторського контролю	Характеристика методу	Приклад практичного використання аудитором
1	Огляд		
2	Опитування		
3	Підтвердження		
4	Фактичний контроль		
5	Документальна перевірка		
6	Сканування		
7	Аналітичні процедури		
8	Перерахунок		

9. Пов'язати поняття з їх визначеннями (поставити праворуч від поняття відповідну літеру).

Таблиця 1. Методичні прийоми аудиту та їх характеристика

Поняття	Визначення
1. Формальна перевірка ____	А. Перевірка різних за своїм характером документів і облікових даних, в яких знайшли відображення господарські операції, що досліджуються аудитором (інспектором).
2. Арифметична перевірка ____	Б. Перевірка наявності і достовірності реквізитів документу.
3. Нормативно- правова перевірка ____	В. Перевірка кількісної інформації про рух однорідних цінностей за певний період.
4. Зустрічна перевірка ____	Г. Перевірка документів з метою визначення правильності підрахунків часткових і загальних сум.
5. Взаємна перевірка ____	Д. Перевірка первинних документів в хронологічній послідовності здійснення господарських операцій.
6. Контрольне порівняння ____	Е. Перевірка господарських операцій на відповідність чинним законодавчим актам, нормативним документам.
7. Відновлення кількісно-сумового обліку ____	Є. Перевірка достовірності і правильності відображених в документах господарських операцій, яка здійснюється шляхом порівняння даних різних документів, що відносяться до однієї і тієї ж або різних, але взаємопов'язаних господарських операцій та знаходяться в різних підрозділах підприємства, що перевіряється або на інших підприємствах

10. Необхідно розглянути наведені порушення та вказати, за допомогою якого прийому контролю їх можна виявити.

Дані для виконання:

1. На складі готової продукції підприємства виявлені надлишки паливно – мастильних матеріалів у сумі 17800 грн.
2. В касових документах (прибуткові касові ордера за липень 2020 року) є необґрунтовані виправлення.
3. У поточному році підприємство випустило на 25 % менше продукції ніж у попередньому році.
4. На виробництво продукції у 2019 році було витрачено на 30000 грн. більше сировини, ніж це передбачено нормами.
5. На підприємстві відсутня ліцензія на виробництво продукції, яка підлягає ліцензуванню.
6. На складі було виявлено нестачу товарно – матеріальних цінностей на суму 14500 грн. у матеріально – відповідальній особі.
7. Товари, які надійшли на підприємство від постачальника не відображені бухгалтером у обліку.
8. На підприємстві відбулися зміни у обліковій політиці, які невідображені у наказі про облікову політику.

9. На підприємстві відбулася пожежа, в наслідок якої згорів склад. Сума збитку остаточно не підрахована.

10. Неправильне нарахування відпускних працівникам транспортного цеху в розрахунково- платіжній відомості.

Тема 4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю

Семінар 5 «Аудиторський ризик та суттєвість в аудиті»

Семінар з виконанням практичних задач

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Поняття про аудиторський ризик та його складові.
2. Модель аудиторського ризику та використання її на практиці.
3. Поняття про суттєвість та її оцінювання.
4. Обман та помилка: визначення та фактори, що їх зумовлюють.
5. Вивчення та оцінювання системи внутрішнього контролю.
6. Комп'ютерне шахрайство: визначення та ознаки.

2. Виконання практичних завдань:

1. Визначити характерні риси ризиків аудиторської діяльності Заповнити таблицю 1.

Таблиця 1 - Ризики та їх характерні риси

№ з/п	Номер правильного визначення	Показник	Характерні риси
1		Ризик аудиту або загальний ризик	1. Ймовірність того, що виконані аудитором процедури перевірки та проведений ним аналіз фінансової звітності не виявлять суттєвих помилок.
2		Внутрішній ризик	2. Ймовірність пред'явлення претензій на адресу аудиторської фірми (аудитора) з боку клієнтів та інших зацікавлених в результатах аудиту сторін, з якими було укладено угоду на проведення незалежної аудиторської перевірки, і небезпечність виникнення фінансових збитків від заняття аудиторською діяльністю.
3		Ризик невідповідності внутрішнього контролю	3. Ймовірність того, що системи внутрішнього контролю не дадуть аудитору інформації або не виявлять суттєвих помилок та перекручень.
4		Ризик не виявлення помилок	4. Ймовірність того, що аудитор зробить неправильний висновок з результатів виконаних ним процедур перевірки, а саме за неправильно складеною фінансовою звітністю буде надано аудиторський звіт без застережень, і навпаки (перша ситуація зустрічається набагато частіше).

5		Ризик аналізу	5. Існування внутрішнього ризику залежить від характеру бізнесу підприємства і умов, у яких воно здійснює свою діяльність, котрі неможливо перевірити засобами зовнішнього контролю. Безумовно, що галузі високих технологій виробництва більш незахищені від впливів внутрішнього ризику, ніж традиційні галузі. Оцінка товарно-матеріальних залишків і засобів виробництва - складніша справа, ніж оцінка грошових коштів.
6		Ризик не правильного визначення розміру суттєвості	6. Ймовірність того, що процедури аналізу не приведуть до виявлення суттєвих помилок.
7		Ризик визначення неправильного методу вибірки	7. Ймовірність того, що суттєві помилки не можуть бути знайдені під час виконання процедур перевірки.
8		Ризик помилок в господарській діяльності	8. Ймовірність того, що вибраний метод вибіркової перевірки не приведе аудитора до виявлення суттєвої помилки. .

2. Визначити прийнятний рівень внутрішнього ризику виходячи з того, що аудитор планує ризик не виявлення - 0,2, обчислив ризик контролю - 0,3 та планує скористатися мінімальним рівнем загального аудиторського ризику.

3. Виконати тест (таблиця 1), проставивши відповідні позначки напроти наведених нижче тверджень (так – «+», ні – «-»):

Таблиця 1 - Тест для поточного контролю знань з питання «Оцінка системи внутрішнього контролю»

Відповідь	№ з/п	Твердження
	1	Бухгалтерський контроль - це заходи, спрямовані на збереження активів, пасивів тощо.
	2	Процедури контролю - це: санкціонування; розподіл прав і обов'язків; документування.
	3	Призначення, переведення та звільнення МВО - право виключно керівника.
	4	Головний бухгалтер, на відміну від керівника, не несе відповідальності за дотримання єдиних методологічних засад обліку.
	5	При звільненні з посади головного бухгалтера останній передає новому головному бухгалтеру лише ключі від кабінету і сейфа.
	6	Чи є різниця між адміністративним і бухгалтерським контролем?
	7	Підприємство зобов'язане дотримуватися прийнятої облікової політики протягом року.
	8	Чи обов'язково повинен бути складений документ про здійснену господарську операцію?
	9	Чи може касир одноосібно санкціонувати видачу готівки?

4. Визначити ризик не виявлення, за умови, що аудитор обчислив внутрішній ризик – 0,75, ризик контролю – 0,3 та планує скористатися максимальним рівнем

загального аудиторського ризику.

5. Необхідно встановити, чи вірне дане твердження. Надати відповідь: «Так», «Ні»:

1. Фінансова звітність підприємства завжди є достовірною на 100 % .
 2. Ризик не виявлення може бути зменшений в результаті аудиторської перевірки.
 3. Адміністрація підприємства здійснює вплив на систему внутрішнього контролю.
 4. Внутрішній ризик змінюється в залежності від виду діяльності фірми.
 5. Аудитор може знизити ризик контролю шляхом внесення пропозиції щодо удосконалення структури відділку внутрішнього контролю на підприємстві.
 6. Якщо загальний ризик аудиту і ризик контролю високі, то також високий і ризик не виявлення помилок.
 7. Якщо ризик не виявлення і ризик контролю низькі, то аудитор може знизити ступень деталізації перевірки.
 8. Ризик не виявлення помилок має один і той же рівень для всіх напрямів перевірки (виробництво, реалізація, постачання тощо).
 9. Аудиторський ризик визначається на завершальному етапі аудиту під час складання аудиторського звіту.
 10. Інформаційний ризик передбачає собою ймовірність того, що у публічній фінансовій звітності підприємства містяться істотні помилки чи неточності.
6. На основі самостійно обраного для дослідження (на сайті SMIDA (<https://smida.gov.ua/db>)) комплексу фінансової звітності промислового підприємства за 2023 рік визначити суттєвість відхилень за найменшим значенням відповідного ключового показника.

Таблиця 1 - Ключові показники для визначення суттєвості в практиці аудиторських фірм України

Показник	Попереднє судження про суттєвість, %	
	мінімум	максимум
Дохід від реалізації	0,2	0,5
Результат від господарської діяльності до оподаткування	2	5
Вартість основних засобів	1	2
Вартість майна	0,5	1
Витрати підприємства	0,3	0,8

Тема 5. Планування аудиту

Семінар 5 «Планування аудиторської перевірки»

Семінар з виконанням практичних задач

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:
 1. Процес проведення аудиту та його стадії.
 2. Клієнти аудиторських фірм і критерії їхнього вибору.
 3. Планування аудиторської перевірки.
 4. Аудиторські процедури, їхнє призначення та види.
 5. Планування аудиту в комп'ютерному середовищі.

2. Виконання практичних завдань:

1. Надати характеристику організаційним етапам аудиту (рисунк 1).

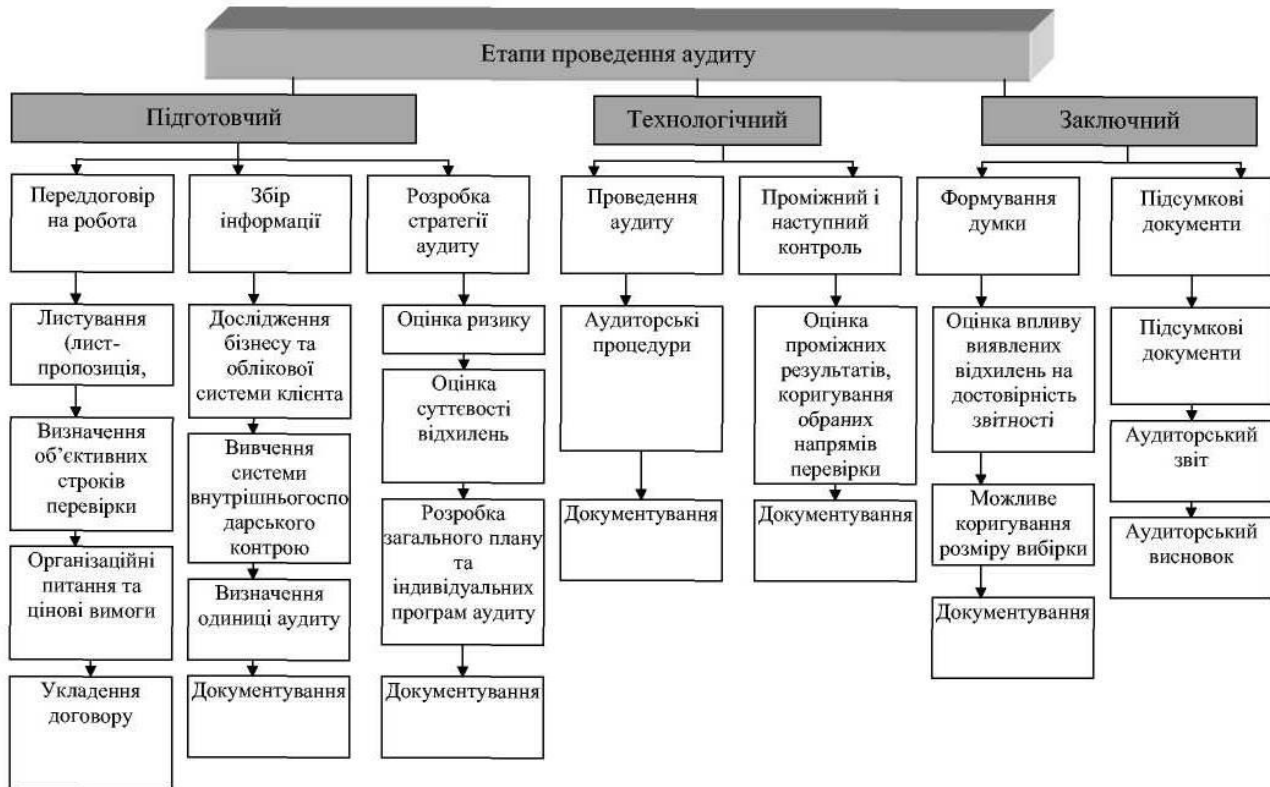

Рисунок 1 - Організаційні етапи аудиту

2. Необхідно:

1. Скласти Загальний план аудиту ПАТ «Інтер» (основна діяльність - переробка сільськогосподарської сировини).

2. Вказати, які питання надають можливість розкрити зміст таких розділів Загального плану аудиту:

- розуміння бізнесу підприємства - клієнта;
- система обліку та внутрішнього контролю;
- визначення ризику та суттєвості;
- час і повнота процедур за окремими об'єктами;
- координація, керівництво, нагляд і перевірка;
- інші аспекти (дослідження безперервності діяльності підприємства; характер і час надання висновку; інші форми інформування суб'єкта господарювання, передбачені завданням аудиту).

3. На основі договору на проведення аудиту охарактеризувати права і обов'язки його учасників. Результати дослідження оформити у вигляді таблиці (табл.1)

Таблиця 1- Права та обов'язки учасників договору на проведення аудиту фінансової звітності підприємства

Учасник договору	Права	Обов'язки	Нормативний документ
Аудитор			
Замовник			

4. Складіть програму аудиторських перевірок за розділами аудиту та розподіліть роботу між двома виконавцями (аудитор та асистент аудитора):

1. Аудит грошових коштів та їх еквівалентів.
 2. Аудит основних засобів.
 3. Аудит нематеріальних активів.
 4. Аудит розрахунків з постачальниками та підрядниками.
 5. Аудит розрахунків з покупцями.
 6. Аудит розрахунків з оплати праці.
 6. Аудит розрахунків за податками й платежами.
 7. Аудит запасів.
 8. Аудит витрат на виробництво і калькуляції собівартості продукції.
 9. Аудит готової продукції.
 10. Аудит фінансових результатів.
5. Розгляньте наведену ситуацію та дайте обґрунтовану відповідь на поставлене запитання: чи може аудитор проводити аудит у ПАТ «Спектр»?
- Аудитор Петровський О.А. надав згоду на проведення аудиту фінансової звітності ПАТ «Спектр». При цьому його дружина виконує обов'язки фінансового директора даного підприємства та входить до складу його засновників.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. АУДИТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ПОРЯДОК УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АУДИТУ І НАДАННЯ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ

Тема 1. Аудиторські докази та робочі документи аудитора

Семінар 6 «Аудиторські докази та порядок складання робочих документів аудитором»

Семінар з виконанням практичних задач

План заняття:

1. *Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*
 1. Аудиторські докази, їхні види.
 2. Прийоми і процедури отримання аудиторських доказів.
 3. Використання роботи інших фахівців.
 4. Поняття про робочі документи аудитора та їхня класифікація.
 5. Порядок зберігання і використання робочих документів аудитора.
2. *Виконання практичних завдань:*
 1. Надати письмово відповідь на питання для оцінювання:
 1. Аудиторські докази – це...
 2. Сформулюйте загальну мету одержання аудиторських доказів: підтвердження порушень чи спростування порушень?
 3. Як класифікують докази в аудиті?
 5. Які вимоги висуваються до доказів?
 6. Які фактори впливають на достовірність доказів?
 2. Заповнити таблицю 1.

Таблиця 1 - Перелік аудиторських доказів для визначення повноти і правильності здійснених господарських операцій

Господарські операції з	Аудиторські докази		
	зовнішні	внутрішні	документальні
готівкою в касі			
грошовими коштами на рахунках в банку			
розрахунками з оплати праці			
розрахунками з бюджетом			
розрахунками з постачальниками			
реалізації продукції			

3. Проранжувати докази за ступенем їх надійності, починаючи з найвищого:

1. Аналіз витрат мастильних матеріалів за I квартал 2020 року по транспортному цеху підготовлено заступником головного бухгалтера.

2. Виписка з установчого договору, що підтверджує внесок учасників до статутного капіталу.

3. Прибутковий касовий ордер №121 від 20.07.2020 р. містить інформацію про надходження до каси з поточного рахунку підприємства 75600 грн.

4. Акт позапланової інвентаризації запасів не підписано членами інвентаризаційної комісії.

5. Письмове пояснення касира про факт виявленого надлишку коштів у касі, в присутності аудитора.

6. Письмове пояснення кладівника про несвоєчасність оприбуткування отриманих від постачальників товарно – матеріальних цінностей.

7. Звіт від підзвітної особи про використання грошових коштів на господарські потреби.

8. Усне повідомлення про наявність фактів крадіжки на складі № 1.

9. Виписка банку з виправленням суми.

10. Відсутність у Касовій книзі листків (зі стор. 3 по 7).

4. З'ясувати функції робочих документів, навести приклади (рисунок 1).

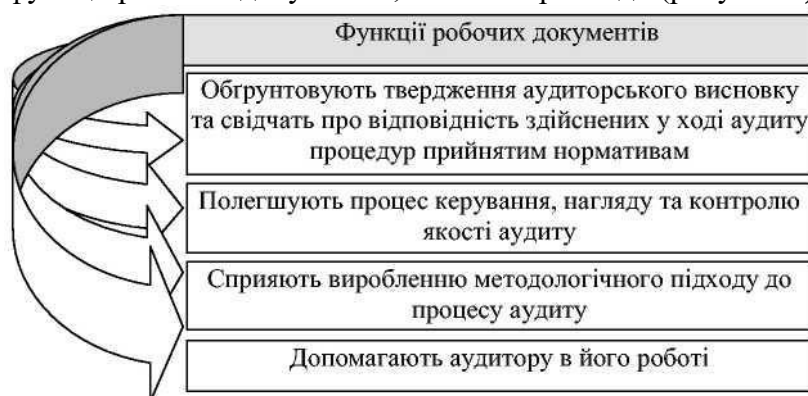

Рисунок 1 - Функції робочих документів

5. Проаналізувати класифікацію робочих документів аудитора (рисунок 2). Навести приклади робочих документів.

Рисунок 2 - Класифікація робочих документів аудитора

6. У ПАТ «Буд майстер» у Наказі про облікову політику відповідальність за організацію інвентаризації активів і зобов'язань несе заступник головного бухгалтера, який повинен створити необхідні умови для її проведення у стислі строки, визначити об'єкти, кількість і строки проведення інвентаризації.

Обов'язкова інвентаризація активів проводиться лише перед складанням річної бухгалтерської звітності, крім майна, цінностей, що залучені на умовах оренди.

У товаристві є два склади по зберіганню сільськогосподарської продукції. Матеріально – відповідальна особа на цих складах – Петров О.П. Інвентаризація складських приміщень проводиться в один день, причому по складу № 1 - в першій половині дня, а по складу № 2 - у другій половині дня.

Під час інвентаризації операції з оприбуткування і відпуску ТМЦ документуються у звичайному порядку.

Зразок 1

Аудиторська фірма «Лідер»
 Замовник ПАТ «Буд майстер»
 від 25.06.2021 р.
 Дата проведення – 10 днів

ПРОТОКОЛ

В ході спостереження виявлено, що у акті інвентаризації, яка була проведена на чолі з Комаровим А.С., зафіксовано наступні порушення:

1) відповідальність за організацію інвентаризації несе заступник головного бухгалтера, а не особисто головний бухгалтер і керівник підприємства. Це суперечить вимогам Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань № 879.

Дописати наступні порушення.

Голова комісії:

(посада)

Комаров А.С.

(прізвище)

Зразок 2

Лист аудитора до керівництва ПАТ «Калина»

Аудиторська фірма «Лідер»
 Замовник ПАТ «Буд майстер»
 від 25.06.2021 р.
 Дата проведення – 10 днів

Керівнику ПАТ «Буд майстер», Кушніренко В.М., подається інформація про результати інвентаризації, яка проводилася на підприємстві.

Порушення	Пропозиції
1. В Наказі про облікову політику відповідальність за організацію інвентаризації несе заступник головного бухгалтера, який повинен створити необхідні умови для її проведення у стислі строки, визначити об'єкти, кількість і строки проведення інвентаризації.	1. Треба в Наказі про облікову політику зазначити те, що відповідальність за організацію інвентаризації несе згідно чинних нормативних документів керівник підприємства та головний бухгалтер.
2 <u>Дописати порушення та пропозиції за умовою задачі.</u>	

Отже, зазначаємо, що інвентаризація, яка була проведена на чолі з Комаровим А.С., виявила на підприємстві порушення, які були зафіксовані і викладені вище. Нами були надані пропозиції і рекомендації щодо ліквідації тих порушень, які були виявлені.

Оформити робочий документ про спостереження за проведенням інвентаризації активів на підприємстві та вибірковою перевіркою її результатів. Скласти лист аудитора до керівництва підприємства, в якому надати загальну оцінку проведеній інвентаризації, а також рекомендації.

Тема 2. Аудит фінансової звітності

Семінар 7 «Методика аудиту фінансової звітності підприємства» Семінар з виконанням практичних задач

План заняття

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Якісні характеристики фінансової звітності та її користувачі.
2. Основні процедури та методика перевірки обліку та фінансової звітності.
3. Методика дослідження форм фінансової звітності.
4. Аудит облікової політики.
5. Аналіз стану та результатів діяльності підприємства при проведенні аудиту.

2. Виконання практичних завдань:

1. Підготувати письмово обґрунтовані відповіді на запитання:

1. Яку інформацію може одержати аудитор, аналізуючи облікову політику та установчі документи підприємства?
2. За допомогою яких документів аудитор може визначити повноваження керівництва?
3. Назвати основні порушення готівкового обігу, за які накладаються стягнення.
4. Яка мета аудиту розрахунків з бюджетом?

2. Таблиця 1 - Оборотна відомість по балансовому рахунку 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» за грудень поточного року (дані умовні для зручності розрахунку)

Аналітичний рахунок	Сальдо на початок періоду		Оборот		Сальдо на кінець періоду	
	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
1	2	3	4	5	6	7
ТОВ «Авіас»			117140,60	89140,60		
ДП «Автотехсервіс»		32008,46				32088,46
ТОВ «Агро світ»		10404,88				10404,88
ТОВ «Арт- компанія»						
ТОВ «Біном»	20800,00				20800,00	
ТОВ «БудЦентр»		2798,90				2798,90
ПАТ «Нафтопродукт»		1500,00				1500,00
ТОВ «Світ фарб»	1105,00			1105,00	2210,00	

Продовження таблиці 1

1	2	3	4	5	6	7
ТОВ «Дельтабуд»				12276,40		12276,40
ТОВ «Оріон»	10523,00				10523,00	
ПАТ «Сумитехно»		150880,50	39733,00	0,00		111147,50
ПАТ «Ардо»		13096,00			13096,00	
ФОП «Северин ЛТД»			6780,00	6780,00		
ТОВ «Техсервіс»		27900,83				27900,83
ПАТ «Укртехмаш»		101452,00	13500,70	38954,30		13500,70
Укрпошта			98,50	98,50		
ПАТ «Укрсбудсервіс»						
ПАТ «Укртранс»	1216,50					
Розгорнуте сальдо	18248,5	154145,74	41955,71	2654,62	7143,5	114739,65
Разом		153897,24	41955,71	2654,62		114596,15

Здійснити документальний контроль оборотної відомості по рахунку 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» (таблиця 1) за формою, змістом та арифметично.

Визначити перелік необхідної інформації (реєстри аналітичного, синтетичного обліку, інші документи) для здійснення аудиторської перевірки операцій, відображених у документі.

Визначити конкретні завдання аудиту з перевірки операцій, відображених у документі.

Тема 3. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи

Семінар 8 «Порядок складання та подання аудиторського звіту»

Семінар виконанням практичних задач

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Структура аудиторського звіту та загальні вимоги до нього.
2. Порядок складання та подання аудиторського звіту.
3. Інші підсумкові документи за наслідками аудиту.

2. Виконання практичних завдань:

1. Здійснити аналіз і надати критичну оцінку тексту аудиторського звіту.

(фрагмент аудиторського звіту)

...Нами було перевірено фінансову звітність ПАТ «Калина» від статті 1000 до статті 1600 відповідно до аудиторських стандартів. На нашу думку, фінансова звітність правдиво та об'єктивно відображає фінансовий стан підприємства на 31.12.2022 р., розмір прибутку та напрями його використання і складена відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»...

2. Згідно з Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» та на підставі договору № 56 від 06.02.2023 р. проведено аудит фінансово-

господарської діяльності ПАТ «Центрбуд» за минулий рік. Метою аудиту було визначити достовірність ведення обліку товарно – матеріальних цінностей (далі – ТМЦ) і основних засобів. Програма аудиту містить такі пункти:

- 1) перевірка обліку надходження та повноти оприбуткування ТМЦ та основних засобів;
- 2) перевірка обґрунтованості списання ТМЦ на витрати виробництва;
- 3) перевірка відображення в обліку ТМЦ та основних засобів;
- 4) перевірка відображення в обліку результатів ліквідації основних засобів;
- 5) перевірка строків та коефіцієнтів переоцінки основних засобів та ТМЦ;
- 6) перевірка розрахунку амортизаційних відрахувань основних засобів;
- 7) перевірка правильності обліку витрат на ремонт основних засобів.

За результатами аудиторських процедур складено звіт такого змісту:

1. Для обліку ТМЦ застосовується рахунок 20 «Виробничі запаси» з одним субрахунком 203 «Паливо».
2. Аналітичний облік МШП не ведеться. Строки корисного використання МШП не фіксуються.
3. Переоцінка ТМЦ проводиться щоквартально з використанням коефіцієнта 0,08.
4. Фінансовий результат від ліквідації основних засобів в обліку відображається записами:

Дебет	Кредит
972	10
131	10
5. Матеріальні цінності, одержані від ліквідації, обліковуються лише за кількісними показниками.
6. Списання придбаних ТМЦ на витрати виробництва супроводжується записом:

Дебет	Кредит
23	20
7. Амортизація основних засобів нараховується прямолінійним методом, а їх ліквідаційна вартість дорівнює 0,00 грн.
8. Витрати на ремонт основних засобів у регістрах бухгалтерського обліку не відображаються.

За наведеною ситуацією скласти аудиторський звіт.

Тема 4. Підсумковий контроль

Семінар 9 «Події після дати балансу»

Семінар запитань і відповідей

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Підсумковий контроль в аудиті.
2. Передумови та процедури підсумкового контролю.
3. Контроль якості аудиторських послуг.
4. Події після дати балансу.
5. Зміст подій після дати фінансової звітності.
6. Зміст та характеристика основних вимог П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах».
7. Влив подальших подій на зміст аудиторського звіту.

2. *Понятійний диктант.*

Тема 5. Реалізація матеріалів аудиту

Семінар 10 «Рішення користувачів звітності за результатами аудиту»

Семінар запитань і відповідей

План заняття:

1. *Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*
 1. Аналіз та оцінка матеріалів аудиту.
 2. Форми реалізації матеріалів аудиторської перевірки діяльності суб'єкта господарювання.
 3. Рішення користувачів звітності за результатами аудиту.
 2. Відповідальність суб'єктів аудиторської діяльності.
2. *Понятійний диктант.*

Тема 6. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види

Семінар 11 «Види аудиторських послуг»

Семінар - дискусія

План заняття:

1. *Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*
 1. Поняття про послуги аудиторських фірм.
 2. Аудиторські послуги відповідно до МСА.
 3. Об'єкти і суб'єкти аудиторських послуг.
2. *Понятійний диктант.*

Тема 6. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види

Семінар 12 «Порядок надання послуг аудиторами (аудиторськими фірмами)»

Семінар - дискусія

План заняття:

1. *Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*
 1. Консультації, експертизи як аудиторська послуга.
 2. Характеристика супутніх аудиту послуг.
 3. Інші професійні послуги, що надаються аудиторами.
2. *Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.*

Теми доповідей – презентацій (здобувачі вищої освіти обирають одну тему і готують міні – доповідь (3 - 4 сторінки) та презентацію до неї):

1. Поняття послуг аудиторських фірм та їх види.
2. Супутні аудиту послуги та їх характеристика.
3. Види аудиторських послуг: теорія, практика, тенденції змін.
4. Організація праці в аудиторській фірмі.
5. Принципи надання аудиторських послуг та їх характеристика.
6. Основні види консультування в професійній діяльності аудиторів (аудиторських фірм).
7. Інші послуги, що надаються аудиторами та їх практичне виконання.
8. Процес консультування та характеристика його етапів.

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СУТНІСТЬ АУДИТУ, РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПЛАНУВАННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Тема 1. Сутність і предмет аудиту

Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне
забезпечення

Семінар 1 «Незалежний вид контролю: становлення та розвиток в Україні»
Семінар – запитань і відповідей

План заняття:

1. *Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:*

1. Виникнення аудиту та розвиток аудиторської діяльності.
2. Поняття про аудиторську діяльність та її складові.
3. Класифікація аудиту за певними ознаками та її практичне застосування.
4. Предмет та об'єкти аудиту.
5. Відмінності аудиту від ревізії фінансово-господарської діяльності підприємства.

2. *Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.*

Теми доповідей – презентацій (здобувачі вищої освіти обирають одну тему і готують міні – доповідь (3 - 4 сторінки) та презентацію до неї):

1. Історичний аспект виникнення аудиту.
2. Постулати аудиту.
3. Види контролю та їх характеристика.
4. Причини появи аудиту в Україні.
5. Аудиторська діяльність в Україні: стан та перспективи розвитку.
6. Організація аудиторської діяльності в Україні та в зарубіжних країнах.
7. Визначення головної мети аудиту та його завдань.
8. Характеристика користувачів результатів аудиту.
9. Класифікаційні ознаки аудиту.
10. Класифікація об'єктів аудиту за видами.
11. Принципові відмінності між аудитом і судово - бухгалтерською експертизою.
12. Характеристика основних статей Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».
13. Характерні риси, притаманні професії аудитора.

Тема 3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання

Тема 4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю

Тема 5. Планування аудиту

**Семінар 2 «Організація аудиторської перевірки фінансової звітності
підприємства»**

Семінар з виконанням практичних задач

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Метод аудиторської діяльності.
2. Ознаки та критерії оцінювання фінансової звітності.
3. Вибір методів аудиторської перевірки.
4. Прийоми аудиторської перевірки.
5. Поняття про аудиторський ризик та його складові.
6. Модель аудиторського ризику та використання її на практиці.
7. Поняття про суттєвість та її оцінювання.
8. Обман та помилка: визначення та фактори, що їх зумовлюють.
9. Вивчення та оцінювання системи внутрішнього контролю.
10. Комп'ютерне шахрайство: визначення та ознаки.
11. Процес проведення аудиту та його стадії.
12. Клієнти аудиторських фірм і критерії їхнього вибору.
13. Планування аудиторської перевірки.
14. Аудиторські процедури, їхнє призначення та види.
15. Планування аудиту в комп'ютерному середовищі.

2. Виконання практичних завдань:

1. На підставі узагальнення економічних джерел інформації у сфері організації аудиторської діяльності визначити: права, обов'язки і відповідальність керівника аудиторської фірми; у вигляді рисунку вказати структуру аудиторської фірми.

2. У вигляді рисунку деталізувати значення стандартів в аудиторській діяльності. Обґрунтувати визначення: «стандарт аудиту»; «Міжнародний стандарт аудиту», «внутрішньофірмовий стандарт аудиту».

3. У вигляді таблиці вказати загальнонаукові методи:

Таблиця 1 – Загальнонаукові методи дослідження економічної інформації

№ з/п	Загальнонаукові методи дослідження економічної інформації	Характеристика методу

4. У вигляді таблиці вказати спеціальні методи дослідження економічної інформації:

Таблиця 1 – Специфічні методи дослідження економічної інформації

№ з/п	Специфічні методи дослідження економічної інформації	Характеристика методу

5. Заповнити таблицю:

Таблиця 1 – Методи аудиторського контролю

№ з/п	Назва методу аудиторського контролю	Характеристика методу	Приклад практичного використання аудитором
1	Огляд		
2	Опитування		
3	Підтвердження		
4	Фактичний контроль		
5	Документальна перевірка		

6	Сканування		
7	Аналітичні процедури		
8	Перерахунок		

6. За наведеними ситуаціями встановити порушення, їх наслідки та методи виявлення:

Ситуація 1. Врегулювання інвентаризаційних різниць здійснювалося без оформлення протоколу рішення інвентаризаційної комісії. Головний бухгалтер за вказівкою директора списав з підзвіту матеріально - відповідальної особи Калитко І.І. нестачу різних цінностей як склобій при транспортуванні на підставі службової записки завскладом. Нестачу віднесено на загальновиробничі витрати.

Ситуація 2. В листопаді поточного року відповідно до розпорядження головного бухгалтера списана дебіторська заборгованість, що виникла 2 роки тому та не підтверджена актом звірки у сумі 13600 грн.

7. В процесі аудиту встановлено, що бухгалтер ТОВ «Оріон» операції з отримання кредиту від банку відобразила наступним чином:

1. Отримано кредит в банку терміном на два роки:

Дт 313 «Інші рахунки в банку в національній валюті»

Кт 55 «Інші довгострокові зобов'язання» - 150000 грн.

2. Переведена заборгованість банку з довгострокової до складу поточної:

Дт 55 «Інші довгострокові зобов'язання»

Кт 601 «Короткострокові кредити банків в національній валюті» - 150000 грн.

3. Погашено кредит:

Дт 601 «Короткострокові кредити банків у національній валюті»

Кт 313 «Інші рахунки в банку в національній валюті» - 150000 грн.

Вказати прийоми аудиту для виявлення порушення. Скласти вірну кореспонденцію рахунків.

8. Під час аудиторської перевірки ПАТ «Вектор+» було встановлено, що у серпні 2022 року було придбано запасні частини. Вони не були введені в експлуатацію і зберігаються на складі. При придбанні бухгалтером було складено таку кореспонденцію рахунків:

Дт 207 Кт 39

Дт 39 Кт 63

Дт 641 Кт 631

Встановити, які порушення мали місце та вказати методи аудиторського контролю.

9. Під час аудиторської перевірки ТОВ «Буд маркет» було встановлено, що підприємство протягом 2019 року працювало на умовах попередньої оплати. У бухгалтерському обліку надходження коштів на поточний рахунок за продукцію, яка буде відвантажена пізніше, відображено кореспонденцією рахунків:

Дт 311 Кт 377

Вказати зміст порушення та прийоми його виявлення.

10. У вигляді рисунку вказати класифікацію аудиторських ризиків. Обґрунтувати класифікаційні ознаки.

11. Визначити ризик не виявлення, за умови, що аудитор обчислив внутрішній ризик – 0,75, ризик контролю – 0,3 та планує скористатися максимальним рівнем загального аудиторського ризику.

12. Складіть програму аудиторських перевірок за розділами аудиту та розподіліть роботу між двома виконавцями (аудитор та асистент аудитора):

1. Аудит грошових коштів та їх еквівалентів.

2. Аудит основних засобів.

3. Аудит нематеріальних активів.

4. Аудит розрахунків з постачальниками та підрядниками.
5. Аудит розрахунків з покупцями.
6. Аудит розрахунків з оплати праці.
6. Аудит розрахунків за податками й платежами.
7. Аудит запасів.
8. Аудит витрат на виробництво і калькуляції собівартості продукції.
9. Аудит готової продукції.
10. Аудит фінансових результатів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. АУДИТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ПОРЯДОК УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АУДИТУ І НАДАННЯ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ

Тема 1. Аудиторські докази та робочі документи аудитора

Тема 2. Аудит фінансової звітності

Семінар 3 «Методика аудиту фінансової звітності підприємства»

Семінар з виконанням практичних завдань

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Прийоми і процедури отримання аудиторських доказів.
2. Використання роботи інших фахівців.
3. Поняття про робочі документи аудитора та їхня класифікація.
4. Порядок зберігання і використання робочих документів аудитора.
5. Якісні характеристики фінансової звітності та її користувачі.
6. Основні процедури та методика перевірки обліку та фінансової звітності.
7. Методика дослідження форм фінансової звітності.
8. Аудит облікової політики.
9. Аналіз стану та результатів діяльності підприємства при проведенні аудиту.

2. Виконання практичних завдань:

1. Джерела аудиторських доказів:

- дані первинних документів і звітів, у яких відображається основна інформація про господарські операції;
- облікові реєстри, де нагромаджується й узагальнюється інформація зі звітів та прикладених до них первинних документів з погляду їх економічного змісту;
- Головна книга, де відображаються залишки на початок і кінець звітного періоду й обороти за дебетом і кредитом відповідних рахунків;
- форми фінансової звітності;
- інвентаризаційні матеріали (описи, порівнювальні відомості, розрахунки природного убутку);
- розрахунки, декларації, кошториси, калькуляції, договори, контракти, засновницькі документи, статут, накази, розпорядження, бізнес-плани;
- оперативна, статистична, податкова звітність;
- матеріали перевірок і ревізій, проведених органами податкової служби,

державної контрольно-ревізійної служби, статистики, банків та ін.;

– матеріали внутрішньогосподарського контролю (внутрішнього аудиту).

Перелік джерел отримання аудиторських доказів доповнити на 5-7 позицій.

2. Заповнити таблицю 1.

Таблиця 1 - Перелік аудиторських доказів для визначення повноти і правильності здійснених господарських операцій

Господарські операції з	Аудиторські докази		
	зовнішні	внутрішні	документальні
готівкою в касі			
грошовими коштами на рахунках в банку			
розрахунками з оплати праці			
розрахунками з бюджетом			
розрахунками з постачальниками			
реалізації продукції			

3. Надати визначення поняттю: «твердження фінансової звітності». Заповнити таблицю 1.

Таблиця 1 - Категорії твердження фінансової звітності

з/п	Твердження щодо класів операцій та подій за період, що перевіряється	Твердження про залишки на рахунках на кінець періоду	Характеристика

4. Заповнити таблицю.

Таблиця 1 - Перелік вимог, яким повинні відповідати аудиторські документи

з/п	Вимоги, яким повинні відповідати аудиторські документи	Нормативне регулювання

5. Заповнити таблицю. Вказати основні принципи підготовки фінансової звітності згідно чинного законодавства.

Таблиця 1 - Перелік якісних характеристик фінансової звітності

з/п	Якісні характеристики фінансової звітності	Нормативне регулювання

6. Вказати основні положення, що викладено у НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»; П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах».

7. Надати письмово визначення поняттю: «загальних план аудиту»; «програма аудиту».

8. На підставі дослідження економічних джерел інформації скласти Наказ про облікову політику підприємства та вказати послідовність аудиторської перевірки обраної керівництвом суб'єкта господарювання облікової політики.

9. Заповнити таблицю.

Таблиця 1 - Порядок проведення аналізу та оцінки фінансового стану підприємства

з/п	Напрями аналізу	Завдання аналізу	Інформаційні джерела аналізу

Тема 3. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи

Тема 4. Підсумковий контроль

Семінар 4 «Порядок узагальнення результатів аудиту і надання аудиторських послуг»

Семінар з виконанням практичних завдань

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Структура аудиторського звіту та загальні вимоги до нього.
2. Порядок складання та подання аудиторського звіту.
3. Інші підсумкові документи за наслідками аудиту.
4. Підсумковий контроль в аудиті.
5. Передумови та процедури підсумкового контролю.
6. Контроль якості аудиторських послуг.
7. Події після дати балансу.
8. Зміст подій після дати фінансової звітності.
9. Зміст та характеристика основних вимог П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах».
10. Вплив подальших подій на зміст аудиторського звіту.

2. Виконання практичних завдань:

1. Згідно з Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» та на підставі договору № 56 від 06.02.2022 р. проведено аудит фінансово-господарської діяльності ПАТ «Центрбуд» за минулий рік. Метою аудиту було визначити достовірність ведення обліку товарно – матеріальних цінностей (далі – ТМЦ) і основних засобів. Програма аудиту містить такі пункти:

1) перевірка обліку надходження та повноти оприбуткування ТМЦ та основних засобів;

- 2) перевірка обґрунтованості списання ТМЦ на витрати виробництва;
- 3) перевірка відображення в обліку ТМЦ та основних засобів;
- 4) перевірка відображення в обліку результатів ліквідації основних засобів;
- 5) перевірка строків та коефіцієнтів переоцінки основних засобів та ТМЦ;
- 6) перевірка розрахунку амортизаційних відрахувань основних засобів;
- 7) перевірка правильності обліку витрат на ремонт основних засобів.

2. За результатами аудиторських процедур складено звіт такого змісту:

1. Для обліку ТМЦ застосовується рахунок 20 «Виробничі запаси» з одним субрахунком 203 «Паливо».

2. Аналітичний облік МШП не ведеться. Строки корисного використання МШП не фіксуються.

3. Переоцінка ТМЦ проводиться щоквартально з використанням коефіцієнта 0,08.

4. Фінансовий результат від ліквідації основних засобів в обліку відображається бухгалтерськими проведеннями :

Дебет	Кредит
972	10
131	10

5. Матеріальні цінності, одержані від ліквідації, обліковуються лише за кількісними показниками.

6. Списання придбаних ТМЦ на витрати виробництва супроводжується записом:

Дебет	Кредит
23	20

7. Амортизація основних засобів нараховується прямолінійним методом, а їх ліквідаційна вартість дорівнює 0,00 грн.

8. Витрати на ремонт основних засобів у регістрах бухгалтерського обліку не відображаються.

За наведеною ситуацією скласти правильний аудиторський звіт.

3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

Теми доповідей – презентацій (здобувачі вищої освіти обирають одну тему і готують міні – доповідь (3 - 4 сторінки) та презентацію до неї):

1. Поняття послуг аудиторських фірм та їх види.
2. Супутні та інші послуги.
3. Виконання завдань з надання впевненості.
4. Організація праці в аудиторській фірмі.
5. Принципи надання аудиторських послуг та їх характеристика.
6. Основні види консультування в професійній діяльності аудиторів (аудиторських фірм).
7. Перелік інших послуг аудиту та їх практичне виконання.
8. Загальні професійні вимоги, що застосовуються до супутніх послуг.

Тема 5. Реалізація матеріалів аудиту

Тема 6. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види

Семінар 5 «Узагальнення матеріалів аудиту та види аудиторських послуг»

Семінар - дискусія

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:
 1. Аналіз та оцінка матеріалів аудиту.
 2. Форми реалізації матеріалів аудиторської перевірки діяльності суб'єкта господарювання.
 3. Рішення користувачів звітності за результатами аудиту.
 4. Відповідальність суб'єктів аудиторської діяльності.
2. *Понятійний диктант.*

Тема 5. Реалізація матеріалів аудиту

Тема 6. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види

Семінар 6 «Порядок надання послуг аудиторами (аудиторськими фірмами)»

Семінар - дискусія

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення

1. Поняття про послуги аудиторських фірм.
2. Види аудиторських послуг.
3. Характеристика супутніх та інших послуг.

2. Виконання тестових завдань.

ЧАСТИНА 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем вищої освіти самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у здобувачів вищої освіти загальних і професійних компетентностей.

СРС включає:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни;
- підготовку до семінарських занять;
- підготовку до виступу на семінарських заняттях;
- поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань;
- виконання індивідуального завдання;
- у ході вивчення тем курсу самостійний контроль знань за наведеними нижче запитаннями та завданнями;
- підготовка проблемних запитань до дискусії у групі;
- підготовка логіко-схематичного конспекту за темами курсу;
- пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни;
- аналітичний розгляд наукової публікації;
- контрольну перевірку здобувачами вищої освіти особистих знань за запитаннями для самодіагностики;
- систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до екзамену.

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота здобувачів вищої освіти з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами, які регламентують аудиторську діяльність.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СУТНІСТЬ АУДИТУ, РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПЛАНУВАННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Тема 1. Сутність і предмет аудиту

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді.

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Аудит в історичному контексті.
 2. Постулати аудиту.
 3. Причини, що спонукали виникненню аудиту в Україні.
 4. Економічна сутність та об'єктивна необхідність аудиту.
 5. Характеристика етапів виникнення аудиту в Україні.
 6. Аудиторська діяльність: проблемні аспекти та напрямки їх вирішення.
 7. Характеристика об'єктів і суб'єктів аудиторської діяльності.

8. Принципові відмінності між аудитом і ревізією, інспектуванням, експертизою.

3. *Підготуйте доповідь та її презентацію за обраною темою:*

1. Потреба розвитку аудиту в світі (теорія агентів, теорія мотивації, теорія потенційного інвестора).
2. Огляд поняття «аудит» у публікаціях науковців і практиків.
3. 10 постулатів аудиту та їх характеристика.
4. Основні історичні аспекти аудиту.
5. Функціональні завдання аудиту та практичні приклади..
6. Аудиторська діяльність: актуальні питання та напрями їх вирішення.

Література: 2, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 15, 18.

Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення

Методи контролю: усне опитування, оцінювання виконаних задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

1. Зміст поняття «аудиторська діяльність» у чинному законодавстві та в публікаціях науковців.

2. Аудитор, його статус і сертифікація.

3. Процедура реєстрації аудиторської фірми.

4. Вимоги та обмеження щодо створення аудиторських фірм.

5. Права та обов'язки аудиторів та аудиторських фірм.

3. *Виконання задач:*

1. Пов'язати окремі складові аудиторської діяльності з їх характеристиками.

1. _____ перевірка статей Звіту про фінансовий стан;

2. _____ встановлення достовірності показників річної фінансової звітності;

3. _____ аналіз системи обліку і внутрішнього контролю;

4. _____ вивчення бухгалтерської і оперативної інформації за окремими статтями витрат;

5. _____ вивчення економічності і ефективності управлінських рішень на різних рівнях господарювання;

6. _____ оцінка якості інформації;

7. _____ проведення аудиту на підприємстві за рішенням суду;

8. _____ незалежна перевірка платіжно-розрахункової документації, податкових розрахунків;

9. _____ відновлення і здійснення бухгалтерського обліку;

10. _____ складання декларації про доходи і бухгалтерської звітності;

11. _____ аудит згідно з договором, з метою об'єктивної оцінки достовірності бухгалтерського обліку;

12. _____ розробка рекомендацій щодо поліпшення фінансової стратегії організації і підвищення ефективності її господарювання;

13. _____ оцінка діяльності підприємства згідно з вимогами законодавчих актів та нормативних документів;

14. _____ перевірка достовірності фінансової звітності інвестиційних фондів;

15. _____ перевірка недержавних пенсійних фондів.

2. Розглянути послідовність реєстрації аудиторської фірми як суб'єкта підприємницької діяльності. Вказати перелік документів, що подаються для реєстрації та форми вихідних документів.

3. Скласти перелік документів для внесення суб'єкта аудиторської діяльності до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності.

4. Надати обґрунтовану оцінку ситуації.

Створено аудиторську фірму «Аудит +», засновниками якої є Маренич І.Ф., Борисов М.С. (фізичні особи) і ТОВ «Будкомплект», ТОВ «Мадера» (юридичні особи), частки яких у статутному капіталі становлять відповідно 20%, 30% і 30%, 20%. Борисов М.С. – сертифікований аудитор.

У статуті аудиторської фірми передбачено здійснення таких видів діяльності: аудит, консультації з питань ведення бухгалтерського обліку та оподаткування, видавнича діяльність.

Література: 1, 9, 10, 11, 15, [18 - 21], [23 - 25].

Тема 3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання

Методи контролю: усне опитування, оцінювання виконаних тестових завдань та задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

1. Характеристика загальнонаукових і спеціальних методів аудиту.

2. Методичні прийоми аудиту та їх практичне використання.

3. Розмежування науковцями методичних прийомів «спостереження» і «обстеження».

4. Методичні прийоми «підтвердження» і «опитування» та порядок їх використання.

5. Види документального контролю (формальний, арифметичний, по суті).

6. Сутність понять «вибірковий метод аудиту», «репрезентативність вибіркової сукупності».

3. *Виконання тестових завдань:*

1. Метод аудиту - це

А. прийоми, способи, правила, які дають можливість сформулювати судження аудитора, яке містить у собі його позитивне уявлення про стан і правильність дій об'єктів, що перебувають у сфері аудиторської оцінки

В. прийоми, способи, правила, які дають можливість сформулювати умовно - позитивне судження аудитора про діяльність підприємства

С. прийоми, способи, правила, які дають можливість сформулювати негативне судження аудитора про діяльність підприємства

Д. прийоми, способи, правила, які не дають можливість сформулювати позитивне судження аудитора про діяльність підприємства

2. Метод - це

- A. прийом дослідження економічної інформації державним аудитором
- B. прийом дослідження, який визначає підхід до об'єкту, що досліджується, тобто шлях наукового пізнання і встановлення істини
- C. шлях не наукового пізнання і встановлення істини
- D. шлях фіктивного пізнання і встановлення істини

3. Аналіз - це

- A. метод дослідження, який містить вивчення предмета через уявне та практичне розчленування його на складові частини (ознаки, властивості)
- B. метод дослідження, який досягає пізнання об'єктів на основі їх подібності з іншими
- C. метод дослідження об'єкта у цілісності, єдності та взаємозв'язку
- D. органолептичний прийом перевірки

4. Метод опитування передбачає

- A. отримання письмової та усної інформації з питань аудиторської перевірки від працівників підприємства
- B. письмовий запит до інвесторів підприємства
- C. усний запит до фізичних осіб, які не працюють на підприємстві
- D. анкетування працівників підприємства

5. Методи аудиту поділяються на

- A. методи проведення перевірки і методи її організації
- B. методи документального і фактичного огляду
- C. загальні і вибіркові
- D. керовані і некеровані

До загальнонаукових методів відносять

- A. аналіз і синтез
- B. методи документального і фактичного огляду
- C. загальні і вибіркові
- D. керовані і некеровані

6. Метод аудиторської діяльності - це

- A. сукупність прийомів і способів аудиту за процесами розширеного відтворення національного продукту і дотримання його законодавчого та нормативно-правового регулювання за умов ринкової економіки
- B. письмовий запит до інвесторів підприємства
- C. усний запит до фізичних осіб, які не працюють на підприємстві
- D. анкетування працівників підприємства

7. Інвентаризація відноситься до

- A. управління
- B. моніторингу
- C. органолептичних методів
- D. контролінгу

8. Статистичні розрахунки відносяться до

- A. управління
- B. розрахунково - аналітичних методів
- C. органолептичних методів
- D. контролінгу

9. Арифметична перевірка документів відносяться до

- A. управління
- B. розрахунково - аналітичних методів
- C. документальних методів аудиту
- D. контролінгу

10. Передумови в аудиті - це

А. події, інформація, які виникають до проведення аудиту й існують незалежно від нього

В. сукупність прийомів, за допомогою яких контролюється стан об'єктів, що досліджуються

С. сукупність методів, за допомогою яких перевіряються операції з грошовими коштами

Д. сукупність прийомів, за допомогою яких перевіряються операції на рахунках у банку

11. Мета аудиту- це

А. формування професійної думки аудитора щодо достовірності первинних даних про факти господарського життя, повноти та своєчасності відображення цих даних в обліку, правильність ведення обліку відповідно до вимог бухгалтерських стандартів та складання на основі цих даних фінансової звітності, узагальнення інформації щодо дій і подій господарюючого суб'єкта

В. сукупність прийомів, за допомогою яких контролюється стан об'єктів, що досліджуються

С. сукупність методів, за допомогою яких перевіряються операції з грошовими коштами

Д. сукупність прийомів, за допомогою яких перевіряються операції на рахунках у банку

12. Обов'язок складання фінансової звітності передбачено

А. Законом України «Про Національний банк України»

В. П(С)БО 7

С. П(С)БО 10

Д. Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

13. Критерії в аудиті - це

А. норми, визначені Законом України «Про Національний банк України»

В. оцінювання, за допомогою якого можна визначити відповідність звітності попередньо встановленим нормам, правилам та показникам

С. норми у П(С)БО 10

Д. розділи Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

14. Завдання аудиту - це

А. збирання достовірної вихідної інформації про фінансово - господарську діяльність суб'єкта господарювання і формування на цій основі висновків про його реальний фінансовий стан

В. оцінювання, за допомогою якого можна визначити відповідність звітності попередньо встановленим нормам, правилам та показникам

С. норми у П(С)БО 10

Д. розділи Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

15. Метод інспекції - це

А. збирання достовірної вихідної інформації про фінансово - господарську діяльність суб'єкта господарювання і формування на цій основі висновків про його реальний фінансовий стан

В. оцінювання, за допомогою якого можна визначити відповідність звітності попередньо встановленим нормам, правилам та показникам

С. перевірка фізичної наявності матеріальних активів, визначення необхідності їх для господарської діяльності, а також перевірка відповідних облікових записів, розрахунків тощо

Д. вид контролінгу

16. Прийом анкетування - це

А. збирання достовірної вихідної інформації про фінансово - господарську діяльність суб'єкта господарювання і формування на цій основі висновків про його реальний фінансовий стан

В. оцінювання, за допомогою якого можна визначити відповідність звітності попередньо встановленим нормам, правилам та показникам

С. перевірка фізичної наявності матеріальних активів, визначення необхідності їх для господарської діяльності, а також перевірка відповідних облікових записів, розрахунків тощо

Д. отримання від працівників та третіх осіб відповідей на заздалегідь сформульовані запитання

17. Аналітична перевірка - це

А. визначення тенденції процесів виробництва, взаємозв'язку економічних показників і виявлення незвичайних відхилень, розрахунків і економічних коефіцієнтів для оцінювання фінансового стану і підготовки огляду фінансової інформації

В. оцінювання, за допомогою якого можна визначити відповідність звітності попередньо встановленим нормам, правилам та показникам

С. перевірка фізичної наявності матеріальних активів, визначення необхідності їх для господарської діяльності, а також перевірка відповідних облікових записів, розрахунків тощо

Д. отримання від працівників та третіх осіб відповідей на заздалегідь сформульовані запитання

18. Огляд фінансової інформації здійснюється

А. на загальній стадії аудиту за всіма зібраними фактами і матеріалами аудиторських обстежень

В. на попередній стадії аудиту

С. на заключній стадії аудиту

Д. для отримання від працівників та третіх осіб відповідей на заздалегідь сформульовані запитання

19. Вибір процедури перевірки, методів і рівня їх використання покладається на

А. професійний досвід аудитора

В. професійний досвід головного бухгалтера

С. професійний досвід керівника підприємства

Д. професійний досвід головного механіка

20. До загальнонаукових методів відносять

А. аналіз і синтез

В. методи документального і фактичного огляду

С. загальні і вибіркові

Д. керовані і некеровані

4. Виконання задач:

1. Розглянути ситуації та визначити, за допомогою якого методу аудиту встановлено факт порушення:

1. Готівка, яка надійшла з поточного рахунку підприємства не оприбуткована касиром.

2. Відсутні на підприємстві виписки банку за липень 2020 року.

3. Касова книга на підприємстві не ведеться.

4. Платіжне доручення не містить передбачених реквізитів.

5. Листки чекової книжки заздалегідь підписані розпорядниками грошових коштів.

6. Паливно - мастильні матеріали, що надійшли від постачальника, не оприбутковані.

7. Відображена фіктивна сума авансу постачальнику.

8. Виставлена постачальнику необґрунтована претензія.
9. У розрахунково-платіжній відомості за червень 2020 року неправильно визначено суму утримань військового збору.
10. На підприємстві відсутня Головна книга.
2. Вказати, за допомогою якого прийому аудиту виявлено порушення.
1. Бухгалтер підприємства, використавши готівку з каси для власних потреб наказав касиру не складати видатковий касовий ордер.
2. Відсутній номер і дата на звіті про використання коштів, наданих на відрядження або під звіт.
3. Підзвітні особи не своєчасно надають до бухгалтерії звіти про використання коштів, наданих на відрядження або під звіт.
4. В інвентаризаційному описі не вказано дату складання і відсутній підпис матеріально – відповідальної особи.
5. Касова книга на підприємстві не пронумерована.
6. Лімітно – забірні картки на підприємстві частково заповнені.
7. На основних засобах відсутні інвентарні номери.
8. Касир підприємства був звільнений з попереднього місця роботи за рішенням суду.
9. Складське приміщення згоріло з вини кладівника.
10. Інвентаризація товарно – матеріальних цінностей проводиться один раз у два роки.

Література: [2 - 8], 10,18.

Тема 4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю

Методи контролю: усне опитування, оцінювання виконаних тестових завдань та задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Аудиторський ризик та його складові.
 2. Модель розрахунку аудиторського ризику.
 3. Суттєвість в аудиті та її нормативне регулювання.
 4. Порядок визначення суттєвості в процесі аудиту.
 5. Обман та помилка в процесі ведення обліку господарських операцій та порядок їх виявлення аудитором.
 6. Процес виявлення комп'ютерного шахрайства в процесі аудиту.
 7. Фактори, що характеризують середовище внутрішнього контролю на підприємстві.
 8. Вплив істотність помилок та шахрайства на зміст аудиторського звіту.

3. Виконання тестових завдань:

1. Властивий ризик – це

А. здатність залишку на певному бухгалтерському рахунку або за певною категорією операцій до суттєвих перекручень

В. здатність залишку на певному бухгалтерському рахунку або за певною категорією операцій до суттєвих перекручень, або здатність до перекручень за цими показниками у комплексі з перекрученнями на інших рахунках чи за операціями, з

припущенням, що до них не застосовуватимуться заходи внутрішнього контролю підприємства

С. здатність до перекирувань за залишку на певному бухгалтерському рахунку або за певною категорією операцій у комплексі з перекируваннями на інших рахунках чи за операціями, з припущенням, що до них не застосовуватимуться заходи внутрішнього контролю підприємства

Д. ризик непередбачуваних змін вартості основного капіталу внаслідок прийняття управлінських рішень чи непередбачуваних обставин

2. Ризик контролю - це

А. ризик від неефективності внутрішнього контролю

В. ризик непередбачуваних змін вартості основного капіталу внаслідок прийняття управлінських рішень чи непередбачуваних обставин

С. ризик втрат реальних активів внаслідок нанесення збитків власності, а також втрат доходу через неієздатність організації

Д. ризик того, що аудиторська перевірка буде проведена недостатньо якісно

3. Ризик не виявлення - це

А. ризик не виявлення помилок системою внутрішнього контролю підприємства

В. суб'єктивна ймовірність того, що процедури, які застосовуються аудитором в процесі перевірки, не дозволяють виявити існуючі в організації суттєві порушення

С. ризик не виявлення запасів на складі

Д. те саме, що й ризик контролю

4. Суттєвість в аудиті припускає, що

А. аудитор повинен, може і завжди перевіряє всю фінансову звітність підприємства з точністю до одиниці, в якій вона складена

В. аудитор повинен, може і завжди перевіряє усю діяльність підприємства

С. аудитор повинен, може і завжди перевіряє усю діяльність підприємства чи всю його фінансову звітність з точністю до одиниці, в якій вона складена

Д. аудитор не повинен, не може і ніколи не перевіряє усієї діяльності підприємства чи всієї його фінансової звітності з точністю до одиниці, в якій вона складена

5. Ризик того, що аудитор висловить невідповідну аудиторську думку, в разі, якщо фінансова звітність суттєво викривлена - це

А. ризик суттєвих викривлень

В. аудиторський ризик

С. ризик контролю

Д. властивий ризик

6. Яка вірогідність аудиторського ризику є нормальною

А. від 0% до 100%

В. від 0% до 20%

С. від 2% до 5%

Д. від 0% до 3%

7. Модель аудиторського ризику має вигляд

А. $AP = BP \times PK \times PH$

В. $AP = BP + PK - PH$

С. $AP = BP \times PK + PH$

Д. $AP = BP \times PK - PH$

8. Ризик контролю повинен бути

А. обернено пропорційним аудиторському ризику

В. прямо пропорційним ризику обліку

С. обернено пропорційним ризику обліку

Д. прямо пропорційним ризику не виявлення

9. Чим вище рівень суттєвості, тим аудиторський ризик

- A. вищий
- B. нижчий
- C. суттєвий
- D. немає залежності

10. Ризик контролю полягає в

- A. неправильному веденні бухгалтерського обліку працівниками організації
- B. не виявленні помилок системою внутрішнього контролю підприємства, що повністю залежить від діяльності адміністрації
- C. наявності помилок в системі програмного бухгалтерського забезпечення
- D. не виявленні помилок аудитором під час контрольних процедур

11. Рівень ризику та суттєвості зазначається в

- A. плані та програмі аудиту
- B. договорі на проведення аудиту
- C. листі-зобов'язанні
- D. листі-замовленні

12. Ненавмисне викривлення інформації у фінансових звітах - це

- A. обман
- B. помилка
- C. шахрайство
- D. відхилення від норми

13. Навмисні дії однієї або кількох осіб з управлінського персоналу, працівників або третіх сторін, які використовують обман, щоб отримати нечесні або незаконні переваги - це

- A. обман
- B. помилка
- C. шахрайство
- D. відхилення від нормативу

14. Аудитор розглядає випадки шахрайства, що належать до такого типу навмисного викривлення

- A. викривлення, які є результатом неправдивої фінансової звітності
- B. викривлення, які є результатом нестачі активів
- C. ненавмисні викривлення
- D. навмисні виправлення у формах звітності

15. Процедури надання дозволів передбачають

- A. затвердження господарських операцій посадовою особою, що має повноваження
- B. складання звітів за видатками
- C. обмеження доступу до інформації
- D. всі відповіді правильні

16. Аудиторський ризик регламентується МСА

- A. 210
- B. 200
- C. 300
- D. 500

17. Чи існує залежність між аудиторським ризиком та ризиком істотного викривлення і ризиком не виявлення

- A. так, пряма
- B. так, обернена
- C. ні, немає залежності
- D. так, опосередкована

18. Якщо аудитор припускає в своїй роботі великий ризик не виявлення,

йому необхідно

- A. більше доказів
- B. пройти курси підвищення кваліфікації
- C. менше доказів
- D. зменшити похибку у проведенні аудиторської перевірки

19. Аудитор може впливати на

- A. ризик не виявлення
- B. ризик обліку
- C. ризик контролю
- D. не може впливати на ризики, а може їх тільки оцінювати

20. Чим вищий ризик контролю, тим

- A. легше аудитору його оцінити
- B. ризик контролю не впливає на кількість тестів контролю
- C. меншу кількість тестів контролю слід провести аудитору
- D. більшу кількість тестів контролю слід провести аудитору

4. Виконання задач:

1. Оцінити внутрішній ризик та ризик контролю у категоріях «низький», «середній», «високий» та сформулювати судження аудитора щодо ступеня впевненості за варіантами оцінки аудиторського ризику (таблиця 1).

Таблиця 1 - Варіанти оцінки аудиторського ризику, що ґрунтуються на дослідженні практичних результатів

Значення елементів ризику			Ризик	Ступінь упевненості
ВР	РК	РН при ЗАР-0,05		
0,5 - 0,6	0,3	0,33 - 0,28	?	Висока
0,8 - 0,9	0,6	0,10-0,09	?	Середня
1,0	0,8	0,63	?	Низька

Аудиторська фірма «Ін Аудит» проводить перевірку ПАТ «Ясень», що функціонує у формі концерну з розгалуженою мережею філій.

Економічне середовище суб'єкта дослідження характеризується відсутністю урядових дотацій, скороченням ринку збуту продукції, залежністю від імпорتنих поставок матеріалів для технологічного процесу переробки цукру.

Дослідження облікової політики ПАТ «Ясень» вказує на те, що:

- 1) бухгалтерський облік ведеться окремо на головному підприємстві та у філіях;
- 2) Наказ про облікову політику складено станом на 2016 рік;
- 3) головний бухгалтер Сурков Л.Д. має досвід роботи 1 рік на посаді;
- 4) за минулий рік із головної бухгалтерії ПАТ «Ясень» звільнилося 7 бухгалтерів.

Станом на поточний рік у головній бухгалтерії працює лише 4 особи. Вакансія посад складає 5 бухгалтерів;

5) серед облікового персоналу до прийняття на роботу ніхто не працював у комерційних структурах;

6) в облікових записях виявлено значну кількість зведених показників, які складно перевірити;

7) Аналіз фінансово – господарського стану підприємства за минулий рік не було зроблено;

8) у посадових інструкціях облікового персоналу не закріплені їх контрольні функції;

9) відсутня посадова інструкція головного бухгалтера;

10) аудит на підприємстві проводиться вперше.

2. ТОВ «Альянс» обрало іншого аудитором в перший раз. Договір з попереднім аудитором був розірваний з причини невчасного представлення аудиторського звіту. За

2019 рік Звіт про власний капітал не складено, оскільки звільнився головний бухгалтер. Заступник головного бухгалтера не підписує форми фінансової звітності. Головна книга містить необумовлені виправлення. Склад бухгалтерської служби підприємства сформовано на 60 %.

Перерахувати індикатори ризику і напрями їх подолання.

Література: [2 - 8], 10, 11, [12 - 16], 17, 18, 22.

Тема 5. Планування аудиту

Методи контролю: усне опитування, оцінювання виконаних тестових завдань та задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

1. Процес планування аудиту.
2. Критерії вибору аудиторської фірми.
3. Порядок вибору клієнта аудиторською фірмою.
4. Обов'язкові реквізити договору на проведення аудиту.
5. Аудиторські процедури, що використовує аудитор.
6. Особливості планування аудиту в комп'ютерному середовищі.
7. Порядок складання плану і програми аудиту.

3. *Виконання тестових завдань:*

1. Розробка загальної стратегії й детального підходу до очікуваного характеру, часу та обсягу аудиту – це

- A. тактика аудиту
- B. методика аудиту
- C. планування аудиту
- D. аудиторські процедури

2. Здійснення планування в аудиті регламентує

- A. MCA 700
- B. MCA 300
- C. MCA 320
- D. MCA 500

3. На якому етапі планування аудиту проводиться укладання договору

- A. на попередньому
- B. на підготовці і складанні загального плану
- C. на підготовці і складанні програми аудиту
- D. правильна відповідь відсутня

4. Необхідність укладання договору між аудитором та замовником визначається

- A. MCA 315
- B. Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»
- C. Кодексом етики для професійних бухгалтерів
- D. MCA 210

5. У договорі на проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг обов'язково зазначається

A. термін договору, обсяг аудиторських послуг, розмір і умови оплати, відповідальність сторін

B. термін договору, термін перевірки, розмір і умови оплати, відповідальність сторін

C. термін договору, термін перевірки, обсяг аудиторських послуг, розмір і умови оплати, відповідальність сторін

D. термін договору, мета перевірки, термін перевірки, обсяг аудиторських послуг, розмір і умови оплати, відповідальність сторін

6. План аудиту складається на стадії

A. дослідній

B. організаційній

C. завершальній

D. правильна відповідь відсутня

7. Аудиторський процес - це

A. сукупність організаційних і технічних процедур та дій, які впливають на створення та вдосконалення взаємозв'язків між окремими частинами цілого (аудиту)

B. сукупність організаційних і методичних процедур та дій, які впливають на створення та вдосконалення взаємозв'язків між окремими частинами цілого (аудиту)

C. сукупність організаційних, методичних і технічних процедур та дій, які впливають на створення та вдосконалення взаємозв'язків між окремими частинами цілого (аудиту)

D. сукупність методичних і технічних процедур та дій, які впливають на створення та вдосконалення взаємозв'язків між окремими частинами цілого (аудиту)

8. Програма аудиторської перевірки – це

A. визначення напрямків перевірки

B. основа детального планування часу і витрат на проведення аудиту фінансової звітності

C. перелік головних інформаційних джерел

D. перелік робочих документів аудитора

9. Згідно МСА 300 план аудиту включає в себе

A. опис характеру, термінів і масштабу запланованих процедур з оцінки ризиків, достатніх для оцінки ризиків суттєвого викривлення

B. опис характеру, термінів і масштабу запланованих подальших аудиторських процедур на рівні тверджень по кожному істотному класу операцій, сальдо рахунків і розкриття

C. інші аудиторські процедури, які необхідно виконати за угодою з метою відповідності МСА

D. всі відповіді правильні

10. Аудиторський процес складається з таких основних етапів

A. підготовчий, основний, заключний

B. перспективний, нормативний, заключний

C. попереднє планування, проведення аудиту, написання звіту

D. основний та заключний

11. Складені плани аудитор погоджує з

A. керівництвом підприємства

B. бухгалтерією підприємства

C. власниками підприємства

D. Аудиторською палатою України

12. Яка стадія аудиту проходить безпосередньо на підприємстві

A. початкова

B. дослідна

C. завершальна

D. організаційна

13. Під час проведення аудиторської перевірки керівництво підприємства, що замовляє аудит, має право

- A. отримувати від аудитора повну інформацію про вимоги законодавства, що стосуються проведення аудиторської перевірки
- B. бути обмежено ознайомленими з висновками аудитора
- C. втручатися в процес перевірки
- D. відмовитися від надання аудиторських доказів

14. Під час проведення аудиту замовник зобов'язаний

- A. створити аудитору (аудиторській фірмі) умови для своєчасного і повного проведення аудиту, надати всю документацію, необхідну для його проведення, а також надати на прохання аудитора (аудиторської фірми) роз'яснення і пояснення в усній і письмовій формі
- B. Оперативно усувати виявлені аудиторською перевіркою відхилення в порядку ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності
- C. надавати допомогу аудитору в своєчасному та повному проведенні аудиту
- D. всі відповіді правильні

15. На якій стадії слід згрупувати виявлені недоліки, скласти відомості порушень, аналітичні таблиці, розрахунки, графіки, узагальнити та відобразити результати перевірки в аудиторському звіті

- A. початковій
- B. дослідній
- C. завершальній
- D. адміністративній

16. Договір на проведення аудиту може

- A. бути у усній формі
- B. складатися на тиждень
- C. бути без підпису аудитора
- D. укладатися на тривалий термін

17. Записи аудитора, здійснені ним під час планування, підготовки та проведення перевірок, узагальнення їх даних, за допомогою яких аудитор фіксує проведені процедури перевірки, тести, а також документально зафіксована інформація, отримана у процесі аудиту від підприємства-клієнта або третіх осіб - це

- A. робочі документи аудитора
- B. аудиторський доказ
- C. аудиторські процедури
- D. аудиторська діяльність

18. Відповідальність за правильність складання фінансової звітності несе

- A. директор аудиторської фірми
- B. аудитор, що здійснював перевірку
- C. керівник підприємства
- D. орган фіскальної служби

19. Мета застосування аналітичних процедур на етапі планування аудиту

- A. визначення потенційних сфер припущення помилок
- B. на етапі планування аналітичні процедури не виконують
- C. оцінка якості попереднього аудиту
- D. одержання підтверджень щодо достовірності звітності

20. Програму проведення аудиторської перевірки аудитор складає

- A. перед початком проведення аудиту

- В. перед складанням плану аудиту
- С. під час документального оформлення аудиту
- Д, після того, як аудитор провів тестування системи внутрішнього контролю

4. Виконання задач:

1. Скласти програму аудиту за обраним об'єктом:

1. Аудит засновницьких документів.
2. Аудит зареєстрованого (пайового) капіталу.
3. Аудит власного капіталу.
4. Аудит основних засобів.
5. Аудит зобов'язань.
6. Аудит нематеріальних активів.
7. Аудит виробничих запасів.
8. Аудит готової продукції сільськогосподарського виробництва.
9. Аудит малоцінних та швидкозношуваних предметів.
10. Аудит фінансових інвестицій.
11. Аудит капітальних інвестицій.
12. Аудит касових операцій.
13. Аудит витрат і виходу продукції рослинництва.
14. Аудит витрат і виходу продукції тваринництва.
15. Аудит витрат і виходу продукції промислових виробництв.
17. Аудит загальновиробничих витрат.
18. Аудит товарів.
19. Аудит малоцінних необоротних матеріальних активів.
20. Аудит розрахунків з бюджетом.
21. Аудит розрахунків з оплати праці.
22. Аудит розрахунків з постачальниками та підрядниками.
23. Аудит розрахунків з покупцями і замовниками.
24. Аудит розрахунків за векселями.
25. Аудит розрахунків з учасниками.

2. Розгляньте наведену ситуацію та дайте відповідь на поставлене питання: чи повинен аудитор відшкодувати суму штрафу, чи він не несе відповідальності за наслідки діяльності фірми?

Аудитор, що проводив аудит фінансової звітності товариства, проявив професійну недбалість та не записав до аудиторського звіту суттєве порушення, яке вплинуло на достовірність показників Звіту про фінансовий стан за 2019 рік. В результаті чого податковими органами на товариство були накладені штрафні санкції.

Література: [2 - 8], 10, 11, [12 - 16], 17, 18, 22.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

АУДИТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ПОРЯДОК УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АУДИТУ І НАДАННЯ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ

Тема 1. Аудиторські докази та робочі документи аудитора

Методи контролю: усне опитування, оцінювання виконаних тестових завдань та задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

1. Порядок проведення аудиторських процедур.
2. Аудиторські докази: поняття та порядок отримання.
3. Перелік критеріїв, яким мають відповідати аудиторські докази.
4. Критерії кількості аудиторських доказів.
5. Характеристика факторів, що впливають на достатність аудиторських доказів.
6. Документи, якими оформлюють процес аудиту.
7. Ознаками класифікації робочих документів аудитора.
8. Вимоги до оформлення робочих документів аудитора.
9. Порядок зберігання робочих та підсумкових документів аудитора.
10. Порядок формування аудиторського файлу.

3. *Виконання тестових завдань:*

1. Інформація, отримана аудитором для висловлення думок, на яких ґрунтується підготовка аудиторського висновку і звіту, називається

- A. аудиторський ризик
- B. аудиторський доказ
- C. аудиторські процедури
- D. аудиторська діяльність

2. Інформація, що виявлена аудитором і підтверджує наявність помилок чи відхилень, передається до

- A. Арбітражного суду України
- B. Господарського суду України
- C. керівництва підприємства
- D. кредиторів підприємства

3. Чи повинна бути інформація, яка міститься у фінансових звітах, зіставною

- A. так
- B. ні
- C. ні, якщо цього не вимагають МСА
- D. правильна відповідь відсутня

4. Записи аудитора, здійснені ним під час планування, підготовки та проведення перевірок, узагальнення їх даних, за допомогою яких аудитор фіксує проведені процедури перевірки, тести, а також документально зафіксована інформація, отримана у процесі аудиту від підприємства-клієнта або третіх осіб - це

- A. робочі документи аудитора
- B. аудиторський доказ
- C. аудиторські процедури
- D. аудиторська діяльність

5. Процедури отримання аудиторських доказів включають

- A. перевірку і спостереження
- B. опитування та підтвердження
- C. підрахунок та аналітичні процедури
- D. усі відповіді правильні

6. Згідно МСА термін «аудиторська вибірка» означає використання аудиторських процедур

- A. стосовно менше ніж 100% масиву інформації
- B. стосовно 100% інформації

C. стосовно менше ніж 50% інформації

D. стосовно менше ніж 80% інформації

7. МСА, яке розглядає конкретну відповідальність аудитора за складання аудиторської документації для аудиту фінансової звітності - це

A. 500

B. 230

C. 230

D. 300

8. Аналітичні процедури в аудиті – це

A. оцінка фінансової інформації, зроблена на основі аналізу ймовірних взаємозв'язків між фінансовими і не фінансовими даними

B. оцінка взаємозв'язків між окремими елементами фінансової звітності

C. оцінка фінансового стану підприємства

D. усі відповіді правильні

9. Обсяг, види, склад і зміст робочих документів визначається

A. самостійно аудитором (аудиторською фірмою)

B. мають чітко регламентовану форму

C. мають чітку форму тільки в окремих сферах аудиту

D. Спілкою Аудиторів України

10. На думку аудитора про достатність аудиторських доказів впливають такі фактори

A. джерело та надійність наявної інформації, ризик контролю

B. результати попередньої перевірки податковими органами

C. результати попереднього аудиту

D. точка зору замовника аудиторської перевірки

11. Яких двох видів буває аудиторська документація

A. робоча та реєстраційна

B. підсумкова та поточна

C. робоча та підсумкова

D. робоча та планова

12. Робочі документи повинні містити

A. найменування документа; дату застосування прийому або складання документа; зміст; підписи осіб, які склали та переоцінили документи з їх розшифруванням

B. найменування документа; найменування підприємства - замовника аудиту;

вказівку на період, за який проводиться аудит; дату застосування прийому або складання документа; зміст; підписи осіб, які склали та переоцінили документи з їх розшифруванням

C. найменування документа; найменування підприємства-замовника аудиту

D. зміст; підписи осіб, найменування підприємства-замовника аудиту; вказівку на період, за який проводиться аудит; дату застосування прийому або складання документа

13. Твердження фінансової звітності - це

A. твердження будь-якого персоналу (явні або неявні), які містяться у фінансовій звітності, щодо характеру та наслідків діяльності

B. твердження управлінського персоналу (явні або неявні), які містяться у фінансовій звітності, щодо характеру та наслідків діяльності

C. твердження адміністрації (явні або неявні), які містяться у фінансовій звітності, щодо характеру та наслідків діяльності і можуть поділятися на такі категорії: наявність (існування), повнота, точність та оцінка, права та зобов'язання, своєчасність (відсічення), класифікація та зрозумілість (подання та розкриття)

D. твердження управлінського персоналу (явні або неявні), які містяться у фінансовій звітності, щодо характеру та наслідків діяльності і можуть поділятися

на такі категорії: наявність (існування), повнота, точність та оцінка, права та зобов'язання, своєчасність (відсічення), класифікація та зрозумілість (подання та розкриття)

14. Аудиторські докази - це

- A. інформація, отримана аудитором для вироблення думок, на яких ґрунтується підготовка аудиторського звіту
- B. інформація, отримана аудитором для вироблення думок, на яких ґрунтується підготовка плану та програми аудиту
- C. інформація, яка на думку аудитора, є важливою для того, щоб правильно виконати аудиторську перевірку
- D. правильна відповідь відсутня

15. Відповідно до якого МСА оцінка якості доказів, тобто їх доречності та достовірності має характеристику критерію їх відповідності

- A. 600
- B. 560
- C. 500
- D. 520

16. До факторів, які впливають на достатність аудиторських доказів відносять

- A. характер системи обліку та внутрішнього контролю й оцінювання ризиків контролю
- B. досвід, набутий у процесі аудиторських перевірок
- C. результати аудиторських процедур із можливими виявленими фактами помилок чи шахрайства
- D. всі відповіді правильні

17. До тверджень про залишки на рахунках на кінець періоду відносять

- A. права та зобов'язання
- B. наявності
- C. відсічення операцій та подій
- D. класифікації та зрозумілості

17. Відповідність аудиторських доказів - це

- A. критерій оцінки якості аудиторських доказів
- B. критерій оцінки кількості аудиторських доказів
- C. критерій оцінки адекватності аудиторських доказів
- D. критерій оцінки роботи аудитора в частині одержання доказів

18. Достатність аудиторських доказів - це

- A. критерій оцінки якості аудиторських доказів
- B. критерій оцінки кількості аудиторських доказів
- C. критерій оцінки адекватності аудиторських доказів
- D. критерій оцінки роботи аудитора в частині одержання доказів

19. Обсяг, перелік та зміст робочої документації визначає

- A. аудитор самостійно
- B. Аудиторська палата України
- C. Спілкою аудиторів України
- D. мають типову форму в окремих напрямках аудиторської перевірки

20. Робочі документи аудитора за способом і джерелом отримання бувають

- A. від третіх осіб, від підприємства-клієнта, складені аудитором
- B. довгострокові, короткострокові
- C. стандартизовані, довільної форми
- D. документи підготовчого періоду, документи робочого періоду, документи завершального етапу аудиторської перевірки

4. Виконання задач:

1. Проаранжувати докази за ступенем їх надійності, починаючи з найвищого:

1. Аналіз витрат підприємства, підготовлений бухгалтером - аналітиком підприємства.

2. Виписка з установчого договору, що підтверджує внесок учасників до зареєстрованого (пайового) капіталу.

4. Акт інвентаризації запасів на складі без підпису головного бухгалтера.

5. Приватна розписка заступника бухгалтера Вакуленка Р.О. про отримання готівки з каси.

6. Висновок незалежного експерта про ринкову вартість автомобіля.

7. Висновок експерта про суму спричиненого підприємству збитку.

8. Доповідна кладівника про факт крадіжки товарно – матеріальних цінностей зі складу.

9. Письмова заява касира про факт привласнення 30000 грн. головним бухгалтером.

10. Комерційний лист до постачальника за нестачу товарно- матеріальних цінностей, оплачених за умовою договору.

2. Охарактеризувати методичний інструментарій та інформаційне забезпечення для виявлення таких фактів шахрайства:

- нарахування і виплата заробітної плати працівникам, які фактично не працюють на даному підприємстві;
- включення у відомість на виплату заробітної плати за минулий місяць прізвища працівника, що був прийнятий на роботу 20 числа поточного місяця;
- списання природного убутку товарно-матеріальних цінностей, що такому убутку не підлягають;
- нарахування амортизаційних відрахувань для цілей податкового обліку на об'єкт основних засобів в оперативній оренді;
- надання грошових коштів під звіт дружині фінансового директора, яка не працює на підприємстві;
- неповне оприбуткування в касі готівки з поточного рахунка, що надійшла на господарські потреби;
- нанесення інвентарних номерів на основні засоби без дотримання класифікатора;
- завищене відображення в обліку обсягів виконаних ремонтних робіт;
- неправомірне відшкодування підзвітній особі понаднормових витрат під час перебування у відрядженні;
- списання понад норм дорого вартісних матеріалів на виготовлення продукції;
- нарахування дивідендів членам сім'ї директора підприємства, які не є засновниками.

Література: [2 - 8], 10, 11, [12 - 16], 17,18, 19, 22.

Тема 2. Аудит фінансової звітності

Методи контролю: усне опитування, оцінювання виконаних задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

1. Мета і завдання аудиту фінансової звітності.
2. Порядок подання та оприлюднення фінансової звітності.
3. Послідовність аудиту показників фінансової звітності.
4. Якісні характеристики, яким повинна відповідати фінансова звітність та підтвердження яких з них належить до компетенції аудитора.
5. Основні вимоги до методики дослідження фінансової звітності.
6. Причини виникнення помилок у фінансових звітах та порядок їх виявлення аудитором.
7. Основні елементи програм аудиту за окремими напрямками перевірки фінансової звітності.
8. Характеристика методів економічного і фінансового аналізу, що застосовуються в аудиті.
9. Інформаційна база аудиту облікової політики підприємства.
10. Особливість методики різних компонентів та форм звітності, що застосовуються в аудиті.

3. *Виконання задач:*

1. У вересні поточного року документальною перевіркою повноти, законності та достовірності обліку дебіторської заборгованості ТОВ «Ідеал» встановлено наступне:

1. За дебетом рахунка 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями» наявне сальдо на аналітичних рахунках:

Дебітор	Сума, грн.	Дата виникнення
ТОВ «Промтех»	79000	04.04.2020 р.
ТОВ «АвтоЦентр»	59000	20.01.2020 р.
ТОВ «Єврошина»	84000	19.09.2020 р.
ПАТ «Явір»	218400	26.08.2020 р.

2. Заборгованість ТОВ «АвтоЦентр» та ПАТ «Явір» виникла за фактом продажу їм фільтрів для вантажних автомашин, а ТОВ «Промтех» і ТОВ «Єврошина» – за фактом продажу їм шин автомобільних.

3. Аудитор зустрічною перевіркою встановив, що у ТОВ «Єврошина» 19.09.2020 р. оприбутковано шини автомобільні на суму 74000 грн., що підтверджено первинними документами та договором постачання з ТОВ «Ідеал», також регістрами складського обліку.

4. 01.08.2020 р. ТОВ «Промтех» виставлено претензію за прострочення розрахунків на суму 75400 грн. (дата виконання договору 04.04.2020 р., пеня – 0,3% за кожен день прострочення платежу).

5. За розрахунками з ПАТ «Явір» та ТОВ «АвтоЦентр» звірка не проводилася.

6. 01.05.2020 р. заборгованість ТОВ «АвтоЦентр» було списано як безнадійну. Бухгалтером було складено кореспонденцію рахунків: Дебет 99, Кредит 361.

7. Дата розрахунків за договором з ПАТ «Явір» – 1 жовтня поточного року.

Зразок 1

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Перелік активів звітної на підтвердження дебіторської заборгованості

Дебітор	Код рядка у ж/о	Сума заборгованості	Дата виникнення заборгованості	Підстава	Згідно з актом звірки		Примітка (розбіжність, причини)
					Сума	Дата	

Зразок 2

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Перевірка повноти та своєчасності оплати рахунків покупцями

Дебітор	Код рядка у журналах	Сума за накладною (рахунком)	Дата оплати покупцем згідно з договором (кінцева)	Дата фактично проведеної оплати (згідно з випискою)	Сума штрафу, пені за несвоєчасну оплату		Розбіжність, причини
					за договором	фактично сплачено	

Зразок 3

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Перелік виставлених претензій на адресу дебіторів

Дебітор	Код рядка у облікових регістрах	Сума заборгованості	Дата виникнення заборгованості	Підстава	Пред'явлена претензія на адресу дебітора		З них сума визнана дебітором
					сума	дата	

Зразок 4

Аудиторська фірма _____
 Підприємство _____
 Період перевірки _____

Дебіторська заборгованість зі строком позовної давності, що минув

Дебітор	Сума заборгованості	Дата виникнення заборгованості	Записи в бухгалтерському обліку	Підстава для списання		Примітка (розбіжність, причини)

Зразок 5

Аудиторська фірма _____
 Підприємство _____
 Період перевірки _____

Перелік виявлених помилок і порушень при аудиті дебіторської заборгованості

№	Первинний документ, обліковий регістр				Характер порушення
	найменування	№	дата	сума	

Дослідити наведену ситуацію за вихідними даними. Визначити інформаційне забезпечення аудиту. Отримані аудиторські докази відобразити у робочих документах аудитора (зразок 1-5). Вказати подальші дії аудитора.

Література: [2 - 8], 10, 11, [12 - 16], 17, 18, 19, 22.

Тема 3. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Основні реквізити аудиторського звіту.
2. Порядок складання аудиторського звіту.
3. Міжнародні стандарти аудиту, які регламентують порядок узагальнення результатів аудиту фінансової звітності підприємства.
4. Основні положення МСА 700.

3. *Понятійний диктант.*

Література: [2 - 8], 10, 11, [12 - 16], 17, 18, 19, 22.

Тема 4. Підсумковий контроль

Методи контролю: усне опитування, оцінювання виконаних задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Нормативне регулювання контролю якості аудиторських послуг.
 2. Рівні здійснення контролю якості аудиторських послуг.
 3. Заходи контролю якості, що реалізуються Аудиторською палатою України.
 4. Елементи системи контролю якості, що притаманні внутрішньо фірмовому контролю.
 5. Характеристика середовища контролю якості.
 6. Відповідальність керівництва за систему контролю якості фірми.
 7. Передумови і процедури підсумкового контролю.
 8. Подальші події: поняття та їх вплив на зміст аудиторського звіту.
 9. Події, що потребують коригування та розкриття.

3. Виконання задач:

1. Подія після дати балансу - подія, яка відбувається між датою балансу і датою затвердження керівництвом фінансової звітності, підготовленої до оприлюднення, що вплинула або може вплинути на фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів підприємства. Нижче наводиться орієнтовний перелік подій після дати балансу.

1. Події, які надають додаткову інформацію про обставини, що існували на дату балансу:

- надати перелік подій з конкретизацією.

2. Події, які вказують на обставини, що виникли після дати балансу:

- надати перелік подій з конкретизацією.

2. Надати обґрунтовану відповідь на питання: «Як здійснюється виправлення помилок, допущених при складанні фінансових звітів у попередніх періодах?».

Література: [1 - 8], 10, 11, [12 - 16], 18, 19, 20.

Тема 5. Реалізація матеріалів аудиту

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді.

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Види відповідальності аудитора.
 2. Порядок розподілу відповідальності між аудитором, замовником та третіми особами.
 3. Порядок дій аудитора у разі виявлення суттєвої інформації, що може мати вплив на фінансову звітність клієнта.

4. Нормативні документи, що визначають міру відповідальності аудитора.
3. *Підготуйте доповідь та її презентацію за обраною темою:*
 1. Характеристика методичних прийомів узагальнення результатів аудиту.
 2. Практичні приклади прийняття рішень за результатами аудиту на промислових підприємствах.
 3. Основні завдання контролю виконання рекомендацій і пропозицій аудитора.
 4. Порядок організації контролю виконання рекомендацій і пропозицій аудитора.
 5. Порядок документування реалізації матеріалів аудиту.

Література: [2 - 8], 10, 11, [12 - 16], 17, 18, 19, 22.

Тема 6. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види

Методи контролю: усне опитування, оцінювання виконаних задач.

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

1. Послуги аудиторських фірм: визначення поняття науковцями і практиками.
2. Класифікація послуг аудиторських фірм.
3. Порядок надання консультаційних послуг аудиторськими фірмами.
4. Принципи, які дотримуються аудиторами при наданні аудиторських послуг.
5. Загальні професійні вимоги, що застосовуються до супутніх послуг.

3. *Виконання задач:*

1. Виконати графічний диктант.

Примітка: відповідь «так» позначається графічним знаком «∩», а відповідь «ні» – «—».

1. Чи вірно, що до консультаційних відносяться послуги: по відновленню бухгалтерського обліку; складанню декларації і фінансової звітності; аналіз фінансово-господарської діяльності; оцінка активів і пасивів підприємства; консультування з питань податкового законодавства.

2. Чи вірно, що консультування здійснюється за усною домовленістю між клієнтом та аудитором.

3. Чи вірно, що перелік послуг, які можуть надавати аудитори (аудиторські фірми), визначається Аудиторською палатою України відповідно до стандартів аудиту.

4. Чи вірно, що аудиторські послуги у вигляді експертиз оформляються довідкою або листом-зобов'язанням.

5. Чи вірно, що Спілка аудиторів України здійснює контроль за якістю наданих аудиторських послуг.

6. Чи вірно, що у договорі про надання інших аудиторських послуг передбачаються предмет і термін перевірки, обсяг аудиторських послуг, розмір і умови оплати, відповідальність сторін.

7. Чи вірно, що аудитори і аудиторські фірми під час здійснення аудиторської діяльності мають право самостійно визначати форми і методи надання аудиторських послуг.

8. Чи вірно, що аудитори та аудиторські фірми зобов'язанні обмежувати свою діяльність наданням аудиторських послуг.

9. Чи вірно, що аудиторські послуги у вигляді консультацій можуть надаватися тільки в письмовому вигляді.

10. Чи вірно, що забороняється проведення аудиту, якщо розмір винагороди за надання аудиторських послуг не враховує необхідного для якісного виконання таких послуг часу, належних навичок, знань, професійної кваліфікації та ступінь відповідальності аудитора.

2. Розробити рисунок 1 - «Перелік інших послуг аудиту» та надати характеристику його складовим.

3. Розробити рисунок 2 - «Перелік і характеристика послуг, які надаються аудиторами (аудиторськими фірмами)».

Література: [2 - 8], 10, 11, [12 - 16], 17, 18, 19, 22.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АУДИТ»

Індивідуальне завдання з навчальної дисципліни «Аудит» передбачає написання доповіді та вирішення задач з аудиту.

Здобувач вищої освіти, виходячи із порядкового номеру у академічному журналі визначає варіант теми доповіді.

Тематика доповідей з навчальної дисципліни «Аудит»

1. Значення аудиту в управлінні економікою України.
2. Організаційне і методичне управління аудиторською діяльністю в Україні.
3. Міжнародний досвід регулювання аудиторської діяльності.
4. Нормативно правове регулювання аудиторської діяльності в Україні.
5. Планування аудиторської діяльності.
6. Організаційні основи здійснення аудиторської діяльності.
7. Інформаційне забезпечення аудиторської діяльності.
8. Методи прийоми і процедури аудиту фінансової звітності.
9. Критерії оцінки фінансової звітності.
10. Сутність і зміст викривлень у фінансовій звітності.
11. Суттєвість в аудиті та її значення в організації перевірки звітності підприємства.
12. Аудиторський ризик і методи його оцінки.
13. Процес проведення аудиту і його стадії.
14. Планування аудиту та його документальне оформлення.
15. Сутність і види аудиторських доказів.
16. Робочі документи аудитора та порядок їх складання.
17. Характеристика етапів аудиторської перевірки.
18. Аудит фінансової звітності: мета. Завдання та порядок проведення.
19. Методика аудиту фінансової звітності.
20. Сутність, склад і структура аудиторського звіту.
21. Інші підсумкові документи за результатом аудиторської перевірки.
22. Контроль якості роботи аудитора.
23. Завдання і функції Аудиторської палати України.
24. Завдання і функції Спілки аудиторів України.
25. Етичні та економічні аспекти незалежності аудиторської професії.
26. Склад і призначення фінансової звітності та основні принципи її підготовки.
27. Перелік і характеристика нормативних документів, якими керується аудитор в процесі перевірки показників фінансової звітності.
28. Поняття суттєвості в аудиті та види її оцінок.
29. Консультаційні послуги: види та порядок надання аудиторами.
30. Аудитор, його статус та сертифікація.

Примітка: доповідь - 5 сторінок. Кількість презентаційних слайдів - 5.

Вимоги до оформлення доповіді:

Доповідь оформляється за вимогами ДСТУ 3008:2015.

Використовується 1,5 інтервал, шрифт Times New Roman, кегль -14.

Текст доповіді необхідно оформлювати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

Нумерацію сторінок подають арабськими цифрами у правому верхньому куті сторінки.

Перелік задач:

1. Таблиця 1 - Відмінні ознаки окремих методів фінансово-господарського контролю

Ревізія (інспектування)	Аудит	Судово- бухгалтерськ а	Інвентаризація

1. Незалежна форма господарського контролю.
2. Підставою для проведення є постанова органу слідства.
3. Завданням є перевірка умов збереження державної власності, попередження і профілактика зловживань.
4. Здійснюється з метою виявлення та усунення фактів безгосподарності та безвідповідальності, виявлення резервів матеріальних ресурсів, застосування заходів щодо їх використання.
5. Підприємницька діяльність.
6. Здійснюється на добровільних засадах.
7. Мета - виявлення фактичної наявності об'єкта перевірки на складі.
8. Є слідчою дією, яка призначається після порушення кримінальної справи.
9. Посадова особа має право вилучати документи, опечатувати місця зберігання матеріальних цінностей, коштів і документів.
10. Підсумковим документом є звіт.

Віднести наведені характеристики до відповідних методів фінансово-господарського контролю. Результати оформити у вигляді таблиці 1.

2. Надати характеристику складових діяльності аудиторських фірм згідно чинного законодавства. Заповнити таблицю 1.

Таблиця 1 - Характеристика складових діяльності аудиторської фірми

Ознака	Діяльність аудиторської фірми	
	аудит	інші послуги аудиторської фірми
Поняття		
Відповідальна особа		
Завдання		

3. У вигляді рисунку навести характерні риси, притаманні професії аудитора.
4. У вигляді рисунку зазначити порядок використання сучасної комп'ютерної техніки аудитором у процесі аудиту фінансової звітності підприємства.
5. Директор ТОВ «Лідер» Климов О.М. подорожує курортами Іспанії разом з аудитором зі кумом Дмитренко Б.Ю. Поєднуючи приємне з корисним: шукає можливість дольової участі в різних підприємствах.
Аудитор повинен його консулювати з питань капіталовкладень, а також провести перевірку річної звітності Публічного акціонерного товариства «Інтербуд», акціонером якого є підприємець Климов О.М.
Чи можливо, виходячи з принципів незалежності, дати однозначну оцінку діяльності аудитора як консультанта і аудитора, який проводить перевірку річної звітності.
6. Пов'язати види звітності суб'єктів господарювання з її споживачами (таблиця 1).

Таблиця 1 - Основні споживачі інформації, що підлягає аудиту

Види звітності	Споживачі звітної інформації
_(1) Фінансова звітність	А. Менеджери підприємства
_(2) Податкова звітність	Б. Фіскальні органи
_(3) Внутрішня звітність	В. Правоохоронні органи у ході судово-бухгалтерської
_(4) Фінансова звітність та бухгалтерська інформація	Г. Інвестори, кредитори та інші зацікавлені особи
_(5) Спеціальна звітність	Д. Регулюючі органи (Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Державна комісія з регулювання

7. Здійснити класифікацію об'єктів аудиту. Результати оформити у вигляді таблиці (таблиці 1.):

Вихідні дані:

Об'єкти аудиту	
1) поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом та позабюджетними фондами 2) дебіторська заборгованість 3) планування 4) звітність 5) основні засоби 6) система мотивації праці 7) пайовий капітал 8) собівартість продукції 9) обсяг виробництва продукції 10) продуктивність праці 11) реалізація продукції 12) витрати виробництва 13) грошові кошти 14) проект впровадження комп'ютеризації обліку	15) рентабельність 16) довгострокові зобов'язання 17) організаційна структура виробництва 18) резервний капітал 19) внутрішній аудит 20) структура апарату управління 21) ефективність використання ресурсів 22) запаси 23) бізнес-план 24) система стимулювання виробництва 25) облік

Таблиця 1 - Класифікація об'єктів аудиту за видами

Активи	Пасиви	Господарські процеси	Економічні результати діяльності	Організаційні форми управління	Методи управління	Функції управління

8. Охарактеризувати основні відмінності між внутрішнім і зовнішнім аудитом за наведеними ознаками. Заповнити таблицю 1.

Таблиця 1 - Основні відмінності між внутрішнім і зовнішнім аудитом

№ з/п	Ознака	Внутрішній аудит	Зовнішній аудит
1	Суб'єкт		
2	Основне завдання		
3	Мета і об'єкти		
4	Спрямованість		
5	Періодичність здійснення		

6	Залежність		
---	------------	--	--

9. У вигляді рисунку вказати класифікаційні ознаки помилок в комп'ютеризованій системі бухгалтерського обліку, на які звертає увагу аудитор.

10. Скласти 15 тестових завдань за змістом лекційного матеріалу та узагальнення результату дослідження економічної літератури з аудиту.

Форма тестового завдання:

Зміст запитання

A. _____

B. _____

C. _____

D, _____

Примітка: правильну відповідь виділити жирним шрифтом.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

Тестові завдання до змістовного модулю 1. Сутність аудиту, регулювання аудиторської діяльності та планування аудиту фінансової звітності

1. Згідно класифікації за суб'єктами проведення аудит буває

- A. дедуктивний
- B. індуктивний
- C. зовнішній і внутрішній
- D. екологічний

2. В яких випадках здійснюють обов'язковий аудит

- A. у випадках, передбачених законодавством України
- B. за рішенням господарюючого суб'єкта
- C. за рішенням аудиторської фірми
- D. за рішенням Спілки аудиторів України

3. Основним законодавчим актом, що визначає загальні правові положення аудиторської діяльності є

- A. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»
- B. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
- C. Стандарти аудиту
- D. Господарський кодекс України

4. Аудит є обов'язковим для

- A. сільськогосподарських підприємств
- B. підприємств з іноземними інвестиціями, довірчих товариств, страхових і холдингових компаній
- C. державних банків
- D. фірм, що надають консультаційні послуги з оподаткування

5. Згідно з Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», аудит фінансової звітності – це

- A. перевірка даних бухгалтерського та податкового обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її якість та надійність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, П(с)БО або інших правил (суб'єктів господарювання) згідно із вимогами користувачів
- B. аудиторська послуга з перевірки даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності та/або консолідованої фінансової звітності юридичної особи або представництва іноземного суб'єкта господарювання, або іншого суб'єкта, який подає фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність групи, з метою висловлення незалежної думки аудитора про її відповідність в усіх суттєвих аспектах вимогам національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів фінансової звітності або іншим вимогам
- C. перевірка даних бухгалтерського, фінансового та управлінського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, П(с)БО або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання) згідно із вимогами аудиторів
- D. процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень

6. Об'єкти аудиту поділяються на прості та складні за наступною ознакою

- A. за сферою діяльності
- B. за складністю
- C. залежно від тривалості роботи аудиторів

D. залежно від функціонального призначення

7. Першочерговим завданням аудиту є

- A. оцінити надійність системи внутрішнього контролю
- B. з'ясувати ефективність системи внутрішнього контролю
- C. переконатись в повноті первинної документації
- D. упевнитись у правомірності створення підприємства і безперервності його функціонування

8. Предмет аудиту конкретизується

- A. станом економічних, екологічних, організаційних та інших характеристик системи, що знаходяться в сфері аудиторської оцінки
- B. його об'єктами
- C. станом фінансових, організаційних та управлінських характеристик системи, що знаходяться в сфері аудиторської оцінки
- D. діяльністю підприємства, яка відображена в управлінській звітності

9. Сукупним об'єктом аудиту є

- A. окремі взаємопов'язані економічні, організаційні сторони функціонування системи, що досліджується, стан яких не може бути оцінено кількісно і якісно
- B. документально зафіксована інформація про наявність та рух засобів підприємства та джерел їх формування, а також інформація, що міститься у фінансовій звітності
- C. окремі невзаємопов'язані економічні, організаційні сторони функціонування підприємства
- D. окремі взаємопов'язані фінансові, організаційні сторони функціонування системи контролю

10. Предмет аудиту

- A. разом з розвитком науки про господарський контроль він змінюється і удосконалюється
- B. передбачає дослідження історії розвитку контрольно - ревізійного процесу
- C. не підлягає змінам
- D. не визначається у практичній діяльності

11. Процес аудиту - це

- A. процес пізнання істини, що полягає у реальному вивченні здійснених операцій і являє собою дослідження фактів минулого
- B. процес мислення, що полягає у реальному вивченні здійснених операцій і являє собою дослідження фактів майбутнього
- C. процес мислення, що полягає у реальному вивченні здійснених операцій і являє собою дослідження фактів, що мають відбутися цього тижня
- D. процес мислення державного аудитора, що полягає у реальному вивченні здійснених операцій

12. Аудитор має виступати

- A. гарантом законних відносин між суб'єктами господарювання
- B. гарантом майнових прав підприємства
- C. гарантом особистих інтересів керівництва підприємства
- D. гарантом дотримання суб'єктами господарювання договірних відносин щодо постачання товарно - матеріальних цінностей

13. Перевага аудитора перед державними фінансовими контролерами - це

- A. професійна незалежність від замовників аудиту
- B. фінансова незалежність від замовників аудиту
- C. підпорядкованість органам Державної аудиторської служби
- D. переваг немає

14. Залежно від тривалості співпраці «клієнт - аудитор» аудит поділяється на

- A. первинний. постійний
- B. обов'язковий і добровільний
- C. формальний і фактичний
- D. страховий і банківський

15. Згідно Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»,

аудиторська діяльність – це

А. перевірка даних бухгалтерського та податкового обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення залежної думки аудитора про її якість та надійність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам П(с)БО

В. незалежна професійна діяльність аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, зареєстрованих у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, з надання аудиторських послуг

С. перевірка даних бухгалтерського, фінансового та управлінського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення думки аудитора про її достовірність

Д. процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень

16. Джерелами фінансування діяльності Аудиторської палати України можуть бути

А. плата за проведення сертифікації фізичних осіб на право зайняття аудиторською діяльністю

В. плата за включення до Реєстру аудиторських фірм і аудиторів

С. добровільні внески

Д. всі відповіді вірні

17. Регулюванням питань методології аудиторської перевірки займається

А. Національний банк України

В. Державний комітет статистики

С. Міністерство фінансів України

Д. Аудиторська палата України

18. Аудитором може бути

А. фізична особа, яка підтвердила кваліфікаційну придатність до провадження аудиторської діяльності, має відповідний практичний досвід та включена до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності

В. виключно юридична особа

С. фізична особа, яка не має сертифікату на проведення аудиторської діяльності

Д. фізична особа іншої країни

19. Автоматизована система збирання, накопичення, захисту, обліку та надання інформації про аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право на провадження аудиторської діяльності в Україні - це

А. план реєстрації

В. реєстр аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності

С. збірник

Д. довідник

20. Аудиторська фірма - це

А. структурний підрозділ Аудиторської палати України

В. філія Державної аудиторської служби

С. юридична особа, яка провадить виключно аудиторську діяльність та/або надає неаудиторські послуги на підставах та в порядку, що передбачені міжнародними стандартами аудиту

Д. фірма, яка зареєстрована у органі Державної аудиторської служби

21. Усі аудитори та суб'єкти аудиторської діяльності підлягають

А. індивідуальному нагляду

В. суспільному нагляду

С. вибіркового нагляду

Д. колективному нагляду

22. Аудиторські фірми та аудитори, що пройшли державну реєстрацію, для того щоб здійснювати аудиторську діяльність, мають пройти реєстрацію в автоматизованому

банку даних і бути включеними до

- A. Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності
- B. єдиного Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності
- C. Реєстру фізичних осіб
- D. Реєстру державних аудиторів

23. Організаційна структура управління аудиторською фірмою визначається

- A. видами аудиторських послуг, їх складністю і масштабістю
- B. галузевими особливостями та діючим законодавством
- C. вимогами Податкового кодексу України
- D. постановою Національного банку України

24. Професійний аудитор повинен дотримуватися фундаментальних принципів

- A. чесність та об'єктивність
- B. етичність
- C. професійна компетентність і належна ретельність
- D. чесність, об'єктивність, професійна компетентність, належна ретельність

25. Ключовий партнер з аудиту - це

- A. фізична особа, тобто працівник підприємства
- B. аудитор, який: призначений аудиторською фірмою відповідальним за проведення аудиту фінансової звітності від імені аудиторської фірми, у разі аудиту групи - аудитор, призначений аудиторською фірмою відповідальним за проведення аудиту консолідованої фінансової звітності групи, та аудитор, призначений відповідальним за проведення аудиту фінансової звітності дочірніх підприємств; підписує аудиторський звіт
- C. іноземний інвестор, який планує здійснити інвестування капіталу у розвиток підприємства
- D. пересічний громадянин

26. Згідно МСА 220 аудиторська фірма

- A. несе відповідальність за систему, політику та процедури контролю якості
- B. не несе відповідальність за системи, політики та процедури контролю якості
- A. обмежено несе відповідальність за системи, політики та процедури контролю якості
- D. не здійснює контролю якості роботи аудиторів

27. Метод аудиту - це

- D. прийоми, способи, правила, які дають можливість сформулювати судження аудитора, яке містить у собі його позитивне уявлення про стан і правильність дій об'єктів, що перебувають у сфері аудиторської оцінки
- E. прийоми, способи, правила, які дають можливість сформулювати умовно - позитивне судження аудитора про діяльність підприємства
- F. прийоми, способи, правила, які дають можливість сформулювати негативне судження аудитора про діяльність підприємства
- D. прийоми, способи, правила, які не дають можливість сформулювати позитивне судження аудитора про діяльність підприємства

28. Метод - це

- D. прийом дослідження економічної інформації державним аудитором
- E. прийом дослідження, який визначає підхід до об'єкту, що досліджується, тобто шлях наукового пізнання і встановлення істини
- F. шлях не наукового пізнання і встановлення істини
- D. шлях фіктивного пізнання і встановлення істини

29. Методи аудиту поділяються на

- D. методи проведення перевірки і методи її організації
- E. методи документального і фактичного огляду
- F. загальні і вибіркові
- D. керовані і некеровані

30. Метод аудиторської діяльності - це

- D. сукупність прийомів і способів аудиту за процесами розширеного відтворення

національного продукту і дотримання його законодавчого та нормативно-правового регулювання за умов ринкової економіки

Е. письмовий запит до інвесторів підприємства

Ф. усний запит до фізичних осіб, які не працюють на підприємстві

Д. анкетування працівників підприємства

31. Огляд фінансової інформації здійснюється

А. на загальній стадії аудиту за всіма зібраними фактами і матеріалами аудиторських обстежень

В. на попередній стадії аудиту

С. на заключній стадії аудиту

Д. для отримання від працівників та третіх осіб відповідей на заздалегідь сформульовані запитання

32. Властивий ризик – це

А. здатність залишку на певному бухгалтерському рахунку або за певною категорією операцій до суттєвих перекручень

В. здатність залишку на певному бухгалтерському рахунку або за певною категорією операцій до суттєвих перекручень, або здатність до перекручень за цими показниками у комплексі з перекрученнями на інших рахунках чи за операціями, з припущенням, що до них не застосовуватимуться заходи внутрішнього контролю підприємства

С. здатність до перекручень за залишку на певному бухгалтерському рахунку або за певною категорією операцій у комплексі з перекрученнями на інших рахунках чи за операціями, з припущенням, що до них не застосовуватимуться заходи внутрішнього контролю підприємства

Д. ризик непередбачуваних змін вартості основного капіталу внаслідок прийняття управлінських рішень чи непередбачуваних обставин

33. Суттєвість в аудиті припускає, що

А. аудитор повинен, може і завжди перевіряє всю фінансову звітність підприємства з точністю до одиниці, в якій вона складена

В. аудитор повинен, може і завжди перевіряє усю діяльність підприємства

С. аудитор повинен, може і завжди перевіряє усю діяльність підприємства чи всю його фінансову звітність з точністю до одиниці, в якій вона складена

Д. аудитор не повинен, не може і ніколи не перевіряє усієї діяльності підприємства чи всієї його фінансової звітності з точністю до одиниці, в якій вона складена

34. Модель аудиторського ризику має вигляд

А. $AP = BP \times PK \times PH$

В. $AP = BP + PK - PH$

С. $AP = BP \times PK + PH$

Д. $AP = BP \times PK - PH$

35. Розробка загальної стратегії й детального підходу до очікуваного характеру, часу та обсягу аудиту – це

А. тактика аудиту

В. методика аудиту

С. планування аудиту

Д. аудиторські процедури

Тестові завдання до змістового модуля 2. Аудит фінансової звітності та порядок узагальнення результатів аудиту і надання аудиторських послуг

1. Записи аудитора, здійснені ним під час планування, підготовки та проведення перевірок, узагальнення їх даних, за допомогою яких аудитор фіксує проведені процедури перевірки, тести, а також документально зафіксована інформація, отримана у процесі аудиту від підприємства-клієнта або третіх осіб - це

- A. робочі документи аудитора
- B. аудиторський доказ
- C. аудиторські процедури
- D. аудиторська діяльність

2. Процедури отримання аудиторських доказів включають

- A. перевірку і спостереження
- B. опитування та підтвердження
- C. підрахунок та аналітичні процедури
- D. усі відповіді вірні

3. Згідно МСА термін «аудиторська вибірка» означає використання аудиторських процедур

- A. стосовно менше ніж 100% масиву інформації
- B. стосовно 100% інформації
- C. стосовно менше ніж 50% інформації
- D. стосовно менше ніж 80% інформації

4. МСА, яке розглядає конкретну відповідальність аудитора за складання аудиторської документації для аудиту фінансової звітності - це

- A. 500
- B. 230
- C. 230
- D. 300

5. Аналітичні процедури в аудиті – це

- A. оцінка фінансової інформації, зроблена на основі аналізу ймовірних взаємозв'язків між фінансовими і не фінансовими даними
- B. оцінка взаємозв'язків між окремими елементами фінансової звітності
- C. оцінка фінансового стану підприємства
- D. усі відповіді вірні

6. Обсяг, види, склад і зміст робочих документів визначається

- A. самостійно аудитором (аудиторською фірмою)
- B. мають чітко регламентовану форму
- C. мають чітку форму тільки в окремих сферах аудиту
- D. Спілкою Аудиторів України

7. На думку аудитора про достатність аудиторських доказів впливають такі фактори

- A. джерело та надійність наявної інформації, ризик контролю
- B. результати попередньої перевірки податковими органами
- C. результати попереднього аудиту
- D. точка зору замовника аудиторської перевірки

8. Яких двох видів буває аудиторська документація

- A. робоча та реєстраційна
- B. підсумкова та поточна
- C. робоча та підсумкова
- D. робоча та планова

10. Робочі документи повинні містити

- A. найменування документа; дату застосування прийому або складання документа; зміст; підписи осіб, які склали та переоцінили документи з їх розшифруванням
- B. найменування документа; найменування підприємства - замовника аудиту; вказівку на період, за який проводиться аудит; дату застосування прийому або складання документа; зміст; підписи осіб, які склали та переоцінили документи з їх розшифруванням
- C. найменування документа; найменування підприємства-замовника аудиту; зміст; підписи осіб, які склали та переоцінили документи з їх розшифруванням
- найменування документа; найменування підприємства-замовника аудиту; вказівку на період, за який проводиться аудит; дату застосування прийому або складання документа; зміст

11. Аудит фінансової звітності - це

- A. підтвердження вірогідності показників, що відображені в формах фінансової звітності
- B. підтвердження вірогідності показників, що відображені тільки в Звіті про фінансовий стан
- C. підтвердження вірогідності показників, що відображені тільки в Звіті про сукупний дохід
- D. підтвердження вірогідності показників, що відображені в облікових регістрах

12. До якісних характеристик фінансової звітності відносять

- A. зрозумілість і доречність
- B. повноту і нейтральність
- C. достовірність
- D. всі відповіді вірні

13. Ставлення, що поєднує допитливість, уважність до обставин, які можуть вказувати на можливе викривлення фінансової звітності внаслідок помилки або шахрайства - це

- A. професійне судження
- B. професійний скептицизм
- C. принцип професійної поведінки аудитора
- D. етичний принцип поведінки

14. МСА 200 визначає міру відповідальності управлінського персоналу за складання фінансових звітів, яка включає

- A. розробку, впровадження та здійснення внутрішнього контролю складання й подання фінансових звітів, що не містять суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки
- B. вибір та застосування відповідних облікових політик
- C. здійснення попередніх облікових оцінок, які є обґрунтованими за обставин
- D. усі названі відповіді є вірними

15. МСА визначає, що для початку завдання з аудиторської перевірки аудитор повинен одержати достатні відповідні аудиторські свідчення про те, що

- A. залишки на початок періоду не містять викривлень, які можуть суттєво впливати на фінансові звіти поточного періоду
- B. залишки на кінець попереднього періоду були правильно перенесені на початок поточного періоду, за потреби перераховані
- C. постійно застосовується облікова політика або зміни в обліковій політиці були враховані й розкриті належним чином
- D. всі відповіді вірні

16. Програма аудиту включає

- A. графік одержання аудиторських свідчень, час, який необхідно витратити на аудиторські процедури, термін проведення аудиторських тестів і безпосередньо перевірку правильності оцінки і відображення окремих статей балансу
- B. графік одержання аудиторських свідчень, час, який необхідно витратити на аудиторські процедури, термін проведення аудиторських тестів
- C. графік одержання аудиторських свідчень, час, який необхідно витратити на аудиторські процедури, відображення окремих статей балансу
- D. графік одержання аудиторських свідчень, час, який необхідно витратити на аудиторські процедури

17. Комплекс тверджень керівництва суб'єкта господарювання, які містять показники фінансової інформації - це

- A. завдання аудиту
- B. мета аудиту
- C. предмет аудиторської діяльності
- D. правильна відповідь відсутня

18. Ризик суттєвого викривлення полягає в тому, що

- A. фінансова звітність містить суттєве викривлення до початку аудиту
- B. бухгалтером відображені у звітності недостовірні дані
- C. на підприємстві наявна неналежна організація внутрішнього контролю
- D. звітність надана аудитору є неповною

19. Оцінюючи, чи підготовлені фінансові звіти в усіх суттєвих аспектах у відповідності до застосовуваної концептуальної основи

фінансової звітності, аудитор повинен визначити, чи

- A. містить фінансова звітність викривлені показники
- B. є суттєвою сукупність не виправлених викривлень, виявлених під час аудиту
- C. відповідає розроблена облікова політика підприємства особливостям його діяльності
- D. правильно застосовувались норми облікової політики

20. Забезпечує дотримання встановлених єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку на підприємстві

- A. бухгалтер
- B. власник підприємства
- C. касир
- D. головний бухгалтер або особа, на яку покладено ведення бухгалтерського обліку на підприємстві

21. Причини невпевненості

- A. обмеження в обсязі аудиторської роботи у зв'язку з тим, що аудитор не може одержати всю необхідну інформацію й пояснення (наприклад, через незадовільний стан обліку), не має можливості виконати всі необхідні аудиторські процедури (наприклад, через обмеження у часі)
- B. ситуаційні обставини, які впливають на процес виробництва
- C. неприйнятність систем або методів обліку
- D. невірне ведення касової книги

22. Згідно з яким МСА аудиторський звіт повинен бути підписаний від імені аудиторської фірми, особисто від імені аудитора або, у разі необхідності, завірений обома підписами

- A. МСА 500
- B. МСА 700
- C. МСА 200
- D. МСА 300

23. До елементів системи контролю якості аудиторських послуг належить

- A. виконання завдання
- B. вимоги етики
- C. моніторинг
- D. всі відповіді вірні

24. Заходи контролю якості аудиторських послуг на рівні професійної організації, акредитованої Аудиторською палатою України - це

- A. затвердження стандартів і відповідних рекомендацій для аудиторів (аудиторських фірм)
- B. складання програми перевірки якості, погодженої членами організації
- C. забезпечення професійної компетенції осіб, залучених до перевірок
- D. всі відповіді вірні

25. На характеристику системи внутрішньофірмового контролю якості аудиторських послуг впливає

- A. розмір аудиторської фірми
- B. види перевірок
- C. макроекономічні чинники середовища
- D. досвід аудитора

26. МСА, яке визначає рекомендації про обов'язки аудитора щодо подальших подій - це

- A. МСА 600
- B. МСА 570
- C. МСА 580
- D. МСА 560

27. До подій, які відбулися після дати складання фінансових звітів і, огляд яких повинен виконати аудитор відносяться

- A. стабільність в діяльності або фінансовому становищі підприємства

- В. стабільність у законодавчій базі
- С. здійснення будь-яких незвичних бухгалтерських коригувань
- Д. стабільність керівництва підприємством

28. З якою періодичністю аудиторська фірма повинна отримати письмове підтвердження дотримання своєї політики і процедур стосовно незалежності від усього персоналу

- А. щонайменше раз на півроку
- В. раз на рік
- С. раз на три роки
- Д. ніколи

29. Станом на 2017 рік МСА 560 називається

- А. Планування
- В. Контроль якості
- С. Події після звітного періоду
- Д. Події, що відбулися

30. Події після дати балансу (звітного періоду) можуть бути

- А. ті, що надають додаткові докази щодо умов, які існували на дату фінансових звітів
- В. ті, що не вказують на умови, які виникли після дати фінансових звітів
- С. ті, що вказуються у звітності
- Д. ті, що вказують на умови, які виникли під час підписання аудиторського звіту

31. Користувач результатів аудиту – це

- А. юридична або фізична особа, зацікавлена в достовірності інформації, що підлягала аудиту
- В. фізична особа, зацікавлена в достовірності інформації, що підлягала аудиту
- С. юридична особа, зацікавлена в недостовірності інформації, що підлягала аудиту
- Д. юридична або фізична особа, не зацікавлена в достовірності інформації, що підлягала інспектуванню

32. Після закінчення аудиторської перевірки керівництво підприємства повинно вчинити низку дій для реалізації матеріалів аудиту, зокрема - це

- А. складання Проекту рішення за матеріалами аудиту
- В. складання аналітичних довідок
- С. передача матеріалів аудиту до архіву
- Д. підписування наступного договору на проведення аудиту

33. Аудитор несе відповідальність перед замовником за

- А. заповнення форм фінансової звітності
- В. вихідні залишки на рахунках бухгалтерського обліку
- С. професійну думку
- Д. організацію обліку на підприємстві

34. Замовник несе відповідальність перед аудитором за

- А. професійну думку
- В. фінансову звітність та вихідні залишки на рахунках
- С. вихідні залишки на рахунках
- Д. не несе жодної відповідальності

35. Вибір адекватних дій, які робить особа, наділена відповідними повноваженнями, щодо досягнення мети підприємства з найменшими втратами та найбільшим ефектом - це

- А. результат аудиту
- В. предмет аудиторської перевірки
- С. управлінське рішення
- Д. формат результатів аудиту

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Виникнення аудиту та розвиток аудиторської діяльності.
2. Поняття про аудиторську діяльність та її складові.
3. Характеристика основних статей Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».
4. Класифікація аудиту за певними ознаками та її практичне застосування.
5. Предмет та об'єкти аудиту.
6. Відмінності аудиту від ревізії фінансово-господарської діяльності підприємства.
7. Управління аудиторською діяльністю в Україні.
8. Правове регулювання аудиторської діяльності.
9. Організація аудиторської діяльності.
10. Аудитор, його статус і сертифікація.
11. Застосування комп'ютерних технологій в аудиті.
12. Метод аудиторської діяльності.
13. Ознаки та критерії оцінювання фінансової звітності.
14. Вибір методів і прийомів аудиторської перевірки.
15. Поняття про аудиторський ризик та його складові.
16. Модель аудиторського ризику та використання її на практиці.
17. Поняття про суттєвість та її оцінювання.
18. Обман та помилка: визначення та фактори, що їх зумовлюють.
19. Вивчення та оцінювання системи внутрішнього контролю.
20. Комп'ютерне шахрайство: визначення та ознаки.
21. Процес проведення аудиту та його стадії.
22. Клієнти аудиторських фірм і критерії їхнього вибору.
23. Планування аудиторської перевірки.
24. Порядок складання плану і програми аудиту.
25. Аудиторські процедури, їхнє призначення та види.
26. Планування аудиту в комп'ютерному середовищі.
27. Аудиторські докази, їхні види.
28. Прийоми і процедури отримання аудиторських доказів.
29. Використання роботи інших фахівців.
30. Поняття про робочі документи аудитора та їхня класифікація.
31. Характеристика МСА, що регламентують процедуру отримання аудиторських доказів.
32. Порядок зберігання і використання робочих документів аудитора.
33. Якісні характеристики фінансової звітності та її користувачі.
34. Основні процедури та методика перевірки обліку та фінансової звітності.
35. Методика дослідження форм фінансової звітності.
36. Загальні прийоми аудиту статей Звіту про фінансовий стан.
37. Порядок аудиту Звіту про власний капітал.
38. Аудит облікової політики.
39. Аналіз стану та результатів діяльності підприємства при проведенні аудиту.
40. Порядок складання та подання аудиторського звіту.
41. Інші підсумкові документи за наслідками аудиту.
42. Контроль якості аудиторських послуг.
43. Події після дати балансу.
44. Рішення користувачів звітності за результатами аудиту.
45. Відповідальність суб'єктів аудиторської діяльності.
46. Поняття про послуги аудиторських фірм та їхні види.
47. Супутні та інші послуги, що надають аудиторі.
48. Види інших послуг, що надаються аудиторами та їх характеристика.

49. Здійснення контролю якості аудиторських послуг.
50. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг та їх практичне застосування.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання рівня опанування здобувачами вищої освіти матеріалу навчальної дисципліни проводиться шляхом поточного та підсумкового (семестрового) контролю

Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення навчальної дисципліни (змістових модулів) з метою виявлення ступеня розуміння здобувачем засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачем вищої освіти у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією здобувачів, коригування методів навчання. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять, а також за результатами виконання здобувачем вищої освіти індивідуального завдання. Загальна кількість балів поточного контролю становить - 50.

Орієнтовні критерії оцінювання поточного контролю знань здобувачів вищої освіти:

Бали за окремий вид навчальної діяльності	Критерії оцінювання навчальних досягнень
3 бали	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, якісно виконує творчі завдання з дотриманням чистоти та правильності виконання, вільно використовує наукову термінологію.
2 бали	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, повно розкриває зміст теоретичних запитань, на достатньо високому рівні виконує творчі завдання з дотриманням чистоти та правильності виконання, вільно використовує наукову термінологію.
1 бал	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, допускає істотні неточності та помилки. На середньому рівні розкриває зміст теоретичних запитань та на виконує творчі завдання щодо дотримання чистоти та правильності виконання, недостатньо використовує наукову термінологію.
0 балів	Оцінюється робота студента, який виконує творчі завдання на дуже низькому рівні (не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань).

Бали за окремий вид навчальної діяльності за шкалою від 1 до 5	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання.
4	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань.
3	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань.
2	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість завдань.
1	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання.

Загальні критерії оцінювання результатів поточного контролю з навчальної дисципліни:

45-50 балів	ЗВО виявив цілковите володіння навчальним матеріалом, вмів аргументовано його викладати під час усних опитувань та письмових відповідей. Усі виконані індивідуальні завдання продемонстрували здатність студента не тільки оперувати теоретичним матеріалом, але й застосовувати його на практиці, знаходити раціональні рішення проблемних ситуацій, його здатність до аналітичного та критичного мислення.
39-44 бали	ЗВО в цілому достатньо повно володіє навчальним матеріалом, здатний демонструвати знання теоретичних питань фінансового менеджменту.

	Водночас, під час усного та письмового викладення деяких питань студент допускає окремі неточності та незначні помилки. Виконані індивідуальні завдання показують, що студенту дещо не вистачає аргументованості при розв'язанні деяких проблемних ситуацій.
35-38 балів	ЗВО володіє навчальним матеріалом частково, демонструючи базові теоретичні знання. Усні та письмові питання розкрито частково, поверхово, недостатньо аргументовано. Реферат виконаний на достатньо низькому рівні; індивідуальне практичне завдання обґрунтовано.
0-34 бали	ЗВО не володіє або недостатньо володіє навчальним матеріалом, не розуміє змісту більшості теоретичних питань. Індивідуальні завдання не виконані.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі екзамену, який проходить у формі відповіді на тестові завдання, що розміщені на платформі MOODLE. Кожен екзаменаційний білет складається з 50 тестових вправ однакового рівня складності, які передбачають чотири варіанти відповідей. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. Загальна кількість балів за екзамен становить 50 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ЛІТЕРАТУРА

1. Аудиторська палата України. URL: <https://www.apu.com.ua/>
2. Аудит: підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І./ Брадул О.М., Шепелюк В.А, Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенюк А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. Київ. : Видавництво Ліра-К, 2019. 324 с.
3. Антонюк О.Р. Формування концепції теоретичного забезпечення послуг професійної аудиторської діяльності в Україні /О.Р. Антонюк// монографія. Рівне: Вид-ць Дятлик М., 2017.300 с.
4. Баранова А.О., Наумова Т.А., Кашперська А.І. Аудит: навч. посіб. Харків: ХДУХТ, 2017. 246 с.
5. Бурлан С.А., Руденко Н.О. Організація і методика аудиту: навч. посіб. Миколаїв: Вид- во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 184 с.
6. Гордієнко Н.І., Харламова О.В., Мізік Ю.І., Конопліна О.О. Аудит: методика і організація : навч. посіб. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 319 с.
7. Дерев'янко С.І., Кузик Н.П., Олійник С.О., Ганяйло О.М. Аудит: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 380 с.
8. Колеснік Г.М. Аудит: навч. посіб. / Г.М. Колеснік, В. Є. Слюсаренко . Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2015. 296 с.
9. Кодекс етики професійних бухгалтерів 2018. URL: https://www.mof.gov.ua/storage/files/kodex_et.pdf
10. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-audit>
11. Наукова бібліотека Маріупольського державного університету. URL: <http://mdu.in.ua/index/biblioteka/0-10>
12. Немченко В.В. Аудит в Україні: підручник. Київ : ЦНЛ, 2020. 536 с.
13. Облік і аудит у питаннях та відповідях: навч.- метод.посіб. /Є.В. Калюга та ін. Київ, 2019. 374 с.
14. Облік, оподаткування та аудит: навч. посіб: / за заг. ред. В.Я. Плаксієнко. Київ : ЦНЛ, 2019. 509 с.
15. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL:<http://www.nbuv.gov.ua/>
16. Пашкевич М.С., Шишкова Н.І. Контроль: незалежний, внутрішній, державний: навч. посіб. Дніпро: НГУ, 2017. 182 с. URL: <http://nmu.org.ua>
17. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/Zak_basa/Z996/
18. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12. 2017 р. № 2258 – VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2258-19>
19. Про внесення змін до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» щодо забезпечення аудиторської діяльності на період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки»: Закон України від 31.05.2022 р. № 2285-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2285-20>
20. Про затвердження Порядку проведення перевірок з контролю якості аудиторських послуг: Наказ Міністерства фінансів України від 17.05.2023 № 253. URL: <https://www.apu.com.ua/>

21. Про затвердження Порядку ведення Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: Наказ Міністерства фінансів України від 19.09.2018 № 766. URL: <https://www.apu.com.ua/>
22. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>
23. Положення про Раду Аудиторської палати України. URL: <https://www.apu.com.ua/>
24. Положення про Комітет з контролю якості аудиторських послуг. URL: <https://www.apu.com.ua/>
25. Стратегія розвитку Аудиторської палати України. URL: <https://www.apu.com.ua/>